

Pomočnik direktorja Zvezne carinske uprave je ob prisotnosti številnih gostov — tudi iz sosednje Italije — s pritiskom na gumb zapornice simbolično odprl nov objekt na mednarodnem cestnem prehodu v Ratečah. Objekt je financirala carinska služba, gradilo gradbeno podjetje Sava. Cestno podjetje Kranj pa je ob financiranju Cestne skupnosti rekonstruiralo cestni odsek. Foto: D. Sede

Leto XXIII. Številka 52

GLAS

Kranj, petek, 11. VII. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Predvidevanja do leta 2000

Kranjska občinska skupščina je sprejela urbanistični program občine in urbanistični načrt mesta Kranja

Leta 2000° bo v kranjski občini 84.000 prebivalcev, kar je skoraj polovica več kot sedaj. Kar okrog 60.000 jih bo živelo na širšem območju mesta. Zato bo treba zgraditi precej novih stanovanj. Predvideno je, da jih bodo zgradili 14.000 v strnjenih stanovanjskih naseljih v novih delih mesta. Temeljito se bo spremenilo prometno omrežje. Pri tem pa bo razvoj industrije potekal skladno z ostalimi družbenimi panogami.

To je nekaj skopih podatkov iz urbanističnega programa občine in urbanističnega načrta mesta Kranj. Oba dokumenta, ki zahtevata razvoj občine do leta 2000, je občinska skupščina sprejela na zadnji seji. Gre pravzaprav za dopolnjen oziroma nov urbanistični program in urbanistični načrt občine. Načrtovalci (sodelovali so tudi strokovnjaki Urbanističnega inštituta iz Ljubljane) niso imeli lahkega dela. Usklajati so morali zahteve in prizadevanja za ohranitev človekovega naravnega okolja in kmetijskih površin ter zahteve po novih gradbenih zemljiščih.

Kot rečeno bo okrog 14.000 stanovanj zgrajenih v strnjenih stanovanjskih naseljih. Industrija se bo širila predvsem na Laborah in deloma na območju Struževega in Police. Močno bo spremenila podobo kranjske občine cestna povezava, predvsem na račun nove avtomobilske ceste Ljubljana - Naklo. Prav tako bo nova cesta Jezersko - Kranj - Škofja Loka na odseku

med Preddvorom in Laborami. Zgrajena bosta tudi dva mostova in sicer čez Kokro pri Klancu in čez Savo med Laborami in Čirčičami. Skladno s takšnim razvojem bodo potekale tudi naložbe v družbene dejavnosti, kot so šolstvo, zdravstvo, kultura, trgovina in druge.

Javna razprava o obeh dokumentih je bila živahna in zelo široka. Trajala je domala celo drugo polovico minulega leta. Kar tristo pripomb je takrat dalo prek 60 delovnih organizacij, občanov in interesnih skupnosti. Strokovne pripombe pa so podali tudi republiški organi. Na koncu lahko še zapišemo ugotovitev, da iz obeh dokumentov veje težnja po skladnejšem razvoju v prihodnje in da bo kranjska občina v prihodnjih dveh desetletjih in pol precej spremenila svojo sedanjo podobo. A. Zalar

Množična akcija za novo šolo

Razprava na ponedeljkovi problemski konferenci o uvajanju celodnevne šole je pokazala, da smo veliko naredili za reformo vzgoje in izobraževanja v osnovnem šolstvu, verjetno več kot na področju usmerjenega izobraževanja. Več smo naredili zato, ker smo se dobro politično organizirali, tako da smo v enem letu zajeli v akcijo ves slovenski prostor in močno posegli v reformo osnovnega šolstva.

Uvodno besedilo je imela predsednica republiškega koordinacijskega odbora za uvajanje celodnevne bivanja otrok v šoli Majda Poljanšek. Med drugim je poudarila, da mora celodnevna šola prerasti iz tradicionalnih okvirov v družbeni center, v kulturno, rekreacijsko in telesnokulturno središče krajevnih skupnosti. To pomeni, da se mora odpreti navzven, sprejemati pobude okolja in si zagotoviti tudi večji vpliv na življenje izven šole. Za takšno šolo bo tudi večji interes staršev, družbenopolitičnih organizacij, pa tudi vseh drugih občanov na območju krajevnih skupnosti. Šola pa bo lahko v ustvarjalnem sodelovanju z vsemi temi dejavniki zagotavljala pogoje za vsestranski razvoj učencev.

V razpravi so delegati, konference se jih je udeležilo več kot sto in so zastopali SZDL, ZK, sindikate, ZSMS, samoupravne interesne skupnosti, ZZB NOV ter družbene organizacije in društva, opozorili, da je bila informiranost občanov o celodnevni šoli marsikje preveč enostranska. Celodnevna šola je bila predstavljena le kot dražja šola in ne kot ustanova, ki bo v kraju vse bolj preraščala v središče družbenega življenja. Ta vidik je bil zastavljen v večini koordinacijskih odborov, ponekod pa le-ti še niso začeli delati.

Zato je problemska konferenca sprejela skupen dogovor družbenopolitičnih dejavnikov ter vrsto sklepov in nalog. Med drugim je zahtevala, da morajo v koordinacijske odbore pri krajevnih konferencah SZDL biti vključeni delegati vseh

POTRDITEV SOLIDARNOSTI — Po približno mesec dni trajajoči javni razpravi, v kateri je sodelovalo okrog 26.000 zaposlenih v kranjski občini, so včeraj ob 13. uri pooblaščen predstavniki delovnih organizacij, krajevnih in samoupravnih skupnosti podpisali družbeni dogovor o združevanju sredstev za gradnjo družbenih objektov v krajevnih skupnostih. Najprej so dogovor podpisali predsednik skupščine, predsednik občinske konference SZDL, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov in predstavniki izobraževalne skupnosti, skupnosti otroškega varstva ter telesno kulturne skupnosti, nato pa še predstavniki združenega dela in krajevnih skupnosti. Na sliki: Smilja Gostiša je podpisala družbeni dogovor za skupnost otroškega varstva Kranj. — A. Ž. — Foto: J. Zaplotnik

družbenopolitičnih organizacij in društev, zastopniki samoupravnih organov in krajevnih skupnosti, zastopniki vzgojnoizobraževalnih ustanov, zastopniki staršev in drugi. Organizacije SZDL in njihovi koordinacijski odbori pa bodo lahko opravili svoje naloge le, če bodo prevzeli svoj del odgovornosti tudi drugi družbeni subjekti — organi ZK, osnovne organizacije sindikata, ZSMS in ZZB. Vse samoupravne interesne skupnosti bodo pomagale pri hitrejšem uresničevanju projekta celodnevne šole, tako da bodo ustvarjalno prispevale k vsebinskemu izpopolnjevanju življenja in dela šole in z usmerjanjem svojih sredstev pripomogle k realizaciji njenega programa. L. B.

Zahvala za uspele prireditve

Pripravljalni odbor pri občinski konferenci socialistične zveze v Radovljici je razpravljaval o organizaciji in izvedbi prireditve in osrednje svečanosti ob 30-letnici osvoboditve, ki je bila 4. julija v Krpinu v Begunjah. Odbor je ocenil, da so bile vse prireditve skrbno pripravljene in se zato zahvaljuje za pomoč in sodelovanje vsem nastopajočim ter udeležencem.

Terjatve glavni vzrok za nelikvidnost

V Trzinu ugodno ocenjujejo ukrepe proti nelikvidnosti, sprejete leta 1974. V primerjavi z letom 1973 se je število organizacij združenega dela s plačilnimi težavami zmanjšalo od devet na sedem, število dni blokiranih žiro računov pa je skopnelo za 36 odstotkov ali s 179 na 114 dni. Najpogostejši vzrok za blokacijo žiro računov je bil prenos sredstev za izplačilo osebnih dohodkov iz rezervnih skladov. Sicer pa so imele tržiške organizacije združenega dela ob koncu lanskih mesecev na žiro računih za 27 odstotkov več denarja kot predlanskim. Le nekajkrat je bilo nujno zaradi plačilnih težav prenesti na žiro račune denar s posebnih računov. Nelikvidnost se je torej lani kljub naraščanju cen precej omilila.

Zal pa spremljevalci in ocenjevalci likvidnosti ugotavljajo, da se je le-ta v lanskih zadnjih treh mesecih in letošnjem prvem tromesečju poslabšala. Število dni blokiranih žiro računov se je dvignilo, vzporedno s tem pa naraslo tudi število prizadetih organizacij združenega dela. Med vzroki ni le izposojanje denarja

za osebne dohodke iz rezervnih skladov, temveč tudi nepravilna akceptnih nalogov. Organizacije združenega dela se takšnih in podobnih ukrepov izogibajo, vendar pogosto drugega izhoda ni. Terjatve tržiškega gospodarstva do kupcev so porasle za 26 odstotkov, poskočile pa so tudi obveznosti do dobaviteljev. To pomeni, da Trzin v precejšnji meri s terjatvami kreditira kupce, kar pa siromaši denar za izpolnjevanje obveznosti do dobaviteljev in za redno poslovanje. -jk

Naročnik:

Dve nagradi novatorjem

23. avgusta bodo v jeseniški železarni, ob praznovanju 30-letnice osvoboditve in 25-letnice samoupravljanja podelili nagrado Novator leta in Lambert Pantzovo nagrado, ki jo podeljujejo za minulo leto.

Prejšnji mesec so v železarni podpisali samoupravni sporazum za podelitev vsakoletne nagrade Novator leta. Namen te nagrade je, da spodbuja člane OZD k izumiteljstvu, odkrivanju in uvajanju izboljšav v korist železarne. Upravičenih kandidatov za nagrado Novator leta je mnogo več kot za Lambert Pantzovo nagrado. Lambert Pantzovo nagrado so podelili v višini 10.000 dinarjev za življenjsko delo in posebne dosežke na metalurškem področju v korist železarne. Prejel jo je dr. Marjan Gabrovšek. Letos so trije kandidati za to najvišje priznanje, ki se podeljuje v obliki diplome in pakete ter nagrada 15.000 dinarjev. U. Ž.

Žirovniška šola enakih možnosti

Septembra lani so starši rekli: ne, sploh ne, zakaj pa ravno mi, saj pri nas ni mogoče, ni izvedljivo. Potem je bilo presenečenje za njimi – da namreč prvi v jeseniški občini preidejo na celodnevno osnovno šolo – in so začeli premišljevali, kaj nova šola pravzaprav prinaša, kaj nudi, kaj naj od nje sploh pričakujejo. Starši, posebno tisti, ki se doma ukvarjajo s kmetijstvom in ki so jim odraščajoči otroci večkrat dobrodošla pomoč na polju, so bili nekoliko negotovi, kakor tudi nekateri tisti, ki so zaposleni in so govorili, češ, zdaj nam jih boste pa čisto vzeli.

Tako je bilo v Žirovnici kot povsod drugod, kjer so se pripravljali na novo šolo. Povsod so bili takšni ali drugačni pomisleki, čisto naravno in človeško je, da je vsak pogledal in pretehtal najprej iz svojega zornega kota. Nato so večkrat skupaj sedli, starši in učitelji in o ja; bilo je burno – le kje vendarle ni bilo, saj gre konec koncev za naše šolarje – bilo je napeto, treba je bilo še in še pojasnjevati, treba je bilo tisto COS razčleniti do zadnje drobne malenkosti.

Če se ne motim, je najprej in najbolj motil sam izraz: celodnevna. Starši so si pač predstavljali – kot si danes predstavlja še marsikateri nepoučeni občan – da bo otrok v šoli od zgodnjega jutra do poznega večera. Bali so se, da bi bili učitelji preveč obremenjeni, ob tem nerazporejeni, na nek način in v nekaterih primerih so se bali te šole enakih možnosti za vse, ne samega pouka, sploh ne, bali so se predvsem tega, da organizacija ne bi stekla tako, kot bi morala, da sama šola ne bo mogla zagotoviti ustreznih prostorov, da ne bo potemtakem prijetnega počutja.

POSTOPNE PRIPRAVE

V sami šoli so se začeli sistematično pripravljati: ustanovili so krajevni koordinacijski odbor, ustanovili so tudi več komisij. Največji problem so predstavljali kadri pa prostori pa finančna sredstva, saj bo celodnevna osnovna šola za okoli 40 odstotkov dražja od sedanje. Povečati bo treba kuhinjo, urediti več učilnic, asfaltirati igrišče – uredili ga bodo s prostovoljnim delom mladincev – ter postoriti še kup drugega, tako da se bo 359 otrok v 15 oddelkih in v 20 učilnicah kar najbolj počutilo.

ZA IN PROTI

Janez Baloh iz Zabreznice ima ob uvedbi celodnevne osnovne šole v Žirovnici naslednje pomisleke: »Celodnevno šolo naj bi uvedli najprej v mestu; menim tudi, da bodo predavatelji preveč obremenjeni, saj bodo v šoli 8 ur tedensko dlje kot doslej, le malo časa jim bo ostalo za priprave; po materialni strani bodo precejšnje težave; ali bo šola res lahko nudila opoldansko kosilo prav vsem učencem, saj so zmogljivosti kuhinje občutno premajhne in tudi sicer bo najbrž precejšnja stiska s prostori? Ob tem so se najbolj oddahnil prav tisti starši, ki jim je skrb za učenje in vzgojo otrok odveč. Jaz sam namreč zagovarjam mnenje, da je vsak otrok svoja osebnost in da so še vedno starši kar najbolj odgovorni za to, da vzgajajo, da vzgaja domače okolje, da je otrok del družinske skupnosti. Sem skeptičen in mislim, da se nam obeta neka poprečna družba, kar pa nikakor ni spodbudno.«

Rahela Čopova iz Žirovnice se je za šolo ogrela: »Sprva smo bili kar vsi odločno proti, potem so nam

pojasnili, kaj nova šola pravzaprav pomeni. Sama do zdaj nisem bila zaposlena, zdaj pa tako sama kot tudi druge vidimo možnost zaposlit-

ve. Šola bo trajala poprečno osem ur na dan in tako otroci ne bodo ves dan zdoma. Sicer pa so se otroci do sedaj v precejšnjem številu udeleževali v izvenšolskih aktivnostih, ki so bile praviloma popoldne.«

Menim, da je prav, da smo predstavili žirovniške priprave na celodnevno osnovno šolo čisto tako, kot so pač potekale in kakor zdaj z vso intenzivnostjo še vedno potekajo; ne le priprave glede materialnih in prostorskih možnosti, tudi mnenje in priprave staršev, njihovo razpoloženje, ko razmišljajo, kaj jim pravzaprav nov urnik prinaša – njim, predysem pa njihovim otrokom. Na nobene izkušnje iz neposredne okolice se ne morejo opirati, nikjer posnemati. Pogovarjajo se, razpravljajo, razmišljajo v skrbi, da se ne bi otroci le ne naučili, temveč tudi prijetno počutili. In šola prizadevanja staršev in njihove nasvete sprejema odprti rok, kar je ponoven dokaz, da so starši in šola tesno med seboj povezani, da novost ni šla mimo njih, da so odgovorno o njej odločali in se tudi odločili.

D. S.

Osnovna šola v Žirovnici. – Foto: F. Perdan

Čimprej akcijski program

Kranjska občinska konferenca ZK je ocenila družbenoekonomske in politične razmere v občini in obravnavala aktualna idejnopolična vprašanja uresničevanja resolucije o osnovah skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije za letos

V Kranju je bila v sredo popoldne osma razširjena seja občinske konference Zveze komunistov, ki so se je udeležili tudi sekretarji svetov in osnovnih organizacij Zveze komunistov, člani izvršnih organov občinskih družbenopolitičnih organizacij, predstavniki izvršnega sveta in občinske skupščine ter republiški sekretar za delo Pavle Gantar, predsednik komisije CK ZKS za organiziranost in razvoj ZK Peter Hedžet in sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežar. Na konferenci so ocenili družbenoekonomske in politične razmere ter dejavnost komunistov v občini in se seznanili z aktualnimi idejnopoličnimi vprašanji uresničevanja resolucije o osnovah skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije za letos.

Sekretar komiteja občinske konference Zveze komunistov Henrik Peternelj je v široki in poglobljeni oceni orisal vse značilnosti družbenih, ekonomskih in političnih razmer od začetka delovanja novega skupščinskega sistema do danes in opozoril na vrsto neskladij v dosedanjem razvoju ter na naloge, ki čakajo tako komuniste kot druge družbenopolitične dejavnike v občini v prihodnjem kratkoročnem in dolgoročnem obdobju. Ko je govoril o uveljavljanju skupščinskega in samoupravnega sistema, je ugotovil, da so začetna stališča v ustavi predvsem organizacijsko v praksi na vseh področjih dokaj hitro zaživel. Socialistična zveza je na tem področju v preteklosti odigrala pomembno vlogo. Precej naprov pa bo v prihodnje potrebnih pri nekaterih vsebinskih vprašanjih. Razmejiti bo treba na primer vlogo občinske skupščine in izvršnega sveta. Slednji je trenutno sestavljen v glavnem iz načelnikov oddelkov strokovnih

služb in ga bo zato v prihodnje treba dopolniti z nekaterimi člani, ki ne bodo nalog v tem organu opravljali poklicno. Pri dosedanjem uresničevanju delegatskega sistema je še najmanj preučeno in izpeljano informiranje občanov in do neke mere tudi delegatov. Na področju samoupravne organiziranosti v združenem delu še vedno ni najbolj opredeljena vloga skupnih služb in prepočasi se uveljavlja delavska kontrola. To naj bi bila v prihodnje tudi ena glavnih nalog družbenopolitičnih organizacij, ki so že doslej uspešno razreševale prenekatera tako organizacijska kot vsebinska vprašanja uresničevanja ustave.

Čprav v občini ni nepokritih investicij, trenutni gospodarski položaj ni ravno stabilen. Investicijska dejavnost se je v zadnjem času pravzaprav umirila. Prepočasi potekajo tudi nekateri integracijski procesi v občini in jih bo treba v drugi polovici leta pospešiti.

V nadaljevanju je Henrik Peternelj opozoril tudi na premajhno aktivnost komunistov na področju kulture, na vlogo komunistov prosvetnih delavcev, uveljavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, na uresničevanje nalog s področja obrambnih priprav, na krepitev samouprave v krajevnih skupnostih in financiranje le-teh, na kadrovske in organizacijske krepitev Zveze komunistov in še na nekatere druge naloge. Konferenca je takšno oceno potrdila in sklenila, da se do jeseni izdela konkreten akcijski program.

O aktualnih idejnopoličnih vprašanjih uresničevanja resolucije o osnovah skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije za letos je nato

Delovna organizacija
SLOVENIJALES
ALPLES
Železniki

na podlagi sklepa sveta za kadre in organizacijo razpisuje štipendije za šolsko leto 1975/76

- štipendijo na fakulteti za arhitekturo
- štipendijo na fakulteti za strojništvo
- štipendijo na tehnični šoli za strojno stroko
- 2 štipendiji na delovodski lesni šoli

– prostih je še nekaj učnih mest za KV mizarje

Štipendije bodo podeljene po kriterijih samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov. Prosilci naj predložijo pravilno izpolnjen obrazec »Prošnja za štipendijo« – obrazec DZS 1,65 in priloge:

- overjen prepis zadnjega šolskega spričevala
- potrdilo o premoženjskem stanju in potrdilo o številu družinskih članov
- izjavo, da prosilec ne prejema štipendije drugje.

Prošnje naj prosilci predložijo najpozneje do 21. t. m. na naslov: Slovenijales, Alples, Organizacijsko-kadrovske sektor, 64228 Železniki.

GIP Gradis Ljubljana
TOZD lesno industrijski obrat
Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto vodje komercialnega oddelka

Pogoj: končana višja šola komercialne ali lesne stroke s 5-letnimi delovnimi izkušnjami.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe do 20. julija 1975 na naslov Gradis TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri OŠ Josip Broz-Tito Predoslje

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

socialnega delavca učitelja ZE – ZG PRU ali P tajnika ekonomska ali administrativna srednja šola

Razpisana mesta so za nedoločen čas, nastop službe 1. septembra 1975.

dogovorimo se

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V sredo, 16. julija, popoldne se bodo v Kranju na ločenih sejah sestali vsi trije zbori občinske skupščine. Razpravljali bodo o osnutku družbenega načrta občine za obdobje 1976 do 1980 in o problematiki zaposlovanja v občini. Na dnevnem redu je razen tega še poročilo o delu izvršnega sveta občinske skupščine v prvem polletju ter predlog delovnega programa za drugo polletje, program dela zborov občinske skupščine za drugo polletje, sklepanje o podelitvi nagrad občine Kranj za letos, informacija o podelitvi priznanj krajevnim skupnostim, odlok o zazidalnem načrtu Iskra - Sava, predlog za razdelitev posebnih sredstev krajevnim skupnostim za letos in ocena uresničevanja resolucije o osnovah političnega, ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije za letos v občini.

Osnutek družbenega načrta

Sredino sejo vseh zborov občinske skupščine, ki je zadnja pred poletnimi počitnicami oziroma pred jesenskim skupščinskim delovnim obdobjem, se v občini začne javna razprava o osnutku družbenega načrta občine za prihodnje petletno obdobje. Osnutku tega dokumenta velja že na samem začetku posvetiti vso pozornost. Gre namreč za to, da je že v sedanjih osnovi zapisano, da se bo morala celotna občinska skupnost v prihodnjem obdobju predvsem stabilizacijsko obnašati. Z drugimi besedami to pomeni, naj bi tudi sprejeti družbeni načrt ob koncu leta pomenil družbeni dogovor o stabilizacijskem obnašanju na vseh področjih dela in življenja v občini.

Osnutek družbenega načrta je izdelan na osnovi prvih podatkov, ki so jih posredovale temeljne organizacije združenega dela, interesne in krajevne skupnosti. Namen osnutka pa je, da nakaže nekatera temeljna izhodišča razvoja ter okvire materialnih možnosti v prihodnjih petih letih. Ker osnutek še ni usklajen, ga bo treba v prihodnjih mesecih v javni razpravi temeljito oceniti ter nazadnje izoblikovati stališča, ki jih bo sprejela občinska skupščina kot najširši družbeni dogovor o nadaljnjem razvoju.

A. Zalar

Kanadski gost, profesionalni letalec in konstruktor Michael Robertson, je s svojim izredno kvalitetnim zmajem ostal v zraku najdlje, skoraj štiri minute, ter dokazal, da mu v jadraniu res ni para. — Foto: I. G.

Štirih zmajev velika predstava

Vroče, naravnost soparno je bilo v terek popoldne, pa vendar so številni radovedneži, Gorenjci in Ljubljančani, povsem zatrpali rob ceste skozi Tacen ter napeto strmeli proti vrhu kopaste Šmarne gore, od koder naj bi skupina slovenskih »zmajev« izvedla prikazni polet. Prvič se bodo spustili v dolino ob 17. uri, drugič ob 19. uri in tretjič ob 21. zvečer, so napovedali.

Ker je fantom »džip« odpovedal pokorščino, smo na veliko predstavo sicer morali čakati pol ure dlje, vendar kasneje ni nihče negodoval nad postopanjem pod vročim soncem. Sledil je namreč spektakel, kakršnega pri nas ljudje še niso videli; kar četverica »zmajev« se je v razmaku nekaj minut pognala z gozdnate vzpetine, zaplula skozi zrak, nekajkrat zakrožila ter elegantno, kot jata ogromnih albatrosov, pristala sredi bližnjega travnika. Spretno kakor navadni smrtniki kolo so sodobni Ikarusi obvladovali svoja »rogallo krila«, narejena iz lahkih aluminijastih cevi, tankih pletenih žic in 25 do 30 kvadratnih metrov jadralske svile.

No, podvig resda ni zbudil toliko pozornosti kot tri tedne poprej Šornov pionirski »skok« s Kredarice v Vrata, a opazovalci so lahko zdaj prvič neposredno primerjali tehniko posameznikov, razlike v lastnostih umetnih peruti, načine premagovanja vetrnih tokov itd. Škofjeločan Stane Kranjc in njegov rdeče-belo-modri trikotnik sta navdušila z mirnim, dolgim in zanesljivim letom, Ljubljančan Slavko Šorn je izvedel pravcati »atmosferski veleslalom«; ob nizkem spustu tik mimo strehe bližnje hiše, ki ga je tvegala

Planinski izlet

Planinska društva v radovljiški občini bodo jutri organizirala izlet po grebenu od Silje do Črne prsti. Zbirališče planincev oziroma izletnikov bo med 7. in 8. uro pri spodnji postaji žičnice v Bohinju. Izletniki se bodo z gondolsko žičnico in sedežnico pripeljali na Visoki Orlov rob in se napotili do Šije (1880 metrov). Po poldruhi uri hoje bodo prispeli na Rodico (1966 metrov), od tam pa traja hoja do Raskovca (1967 metrov) približno eno uro. Poldruho uro zatem bodo prispeli na Črno prst (1844 metrov), od koder bodo v dveh urah sestopili v dolino. Prireditelji vabijo gorenjske planince, da se tega zanimivega izleta udeležijo v čimvečjem številu.

Železnikar Niko Zumer, so gledalcem šli lasje pokonci, kanadski gost Mike Robertson pa je mojstrsko izkoristil popoldanske sape, dosegel izredno višino ter demonstriral lebdenje na mestu.

Kot smo zvedeli, bo Robertson ostal v Sloveniji kak mesec ali dva. Prišel je, da bi pomagal »spraviti v tek« zmajarsko šolo, ki namerava prvi tečaj, namenjen začetnikom, prirediti že pojutrišnjem, v nedeljo, 13. julija, na pobočjih Vitranca. Zanj kajpak vlada ogromno zanimanje, razen tega je Robertson, lastnik majhne tovarne rogallo-kril, konstruktor, profesionalni letalec in trikratni svetovni prvak v vlečnem jadraniu na vodnih smučeh, pripravljen sodelovati pri preusmeritvi v serijsko izdelavo zmajev. Zamisel so finančno in tehnično podprli tudi v begunjskem Elanu, kar v praksi pomeni, da utegne novi šport kmalu prerasti eksperimentno fazo in postati dostopen ne le peščici zanesenjakov, ki mu vztrajno utirajo pot k uveljavitvi, ampak mnogo širšemu krogu Slovencev.

I. Guzelj

Jutri krene kavkaška alpinistična odprava

Sestavlja jo 15 alpinistov iz Kranja, Tržiča, Ljubljane in Medvod ter pripadnika Jugoslovanske ljudske armade — Avgusta pridejo k nam sovjetski alpinisti

Kavkaz je mogočna gorska skupina v jugozahodnem delu Sovjetske zveze. Njen najvišji vrh Elbrus se vzpenja 5633 metrov visoko in sodi v družčino najvišjih vršacev na svetu. Strme ledene stene padajo tudi 2000 metrov globoko, kjer se bohotijo doline z bujno vegetacijo.

V kavkaško pogorje bo jutri zjutraj ob pol sedmih z brniškega letališča krenila 15-članska slovenska alpinistična odprava, ki jo je organiziralo Planinsko društvo Kranj. Sestavljajo jo vodja dr. Matija Horvat, Marjan Ručigaj, Tone Perčič, Franc Gselman, Marko in Andrej Štremfelj, Franci Šter in Drago Šegregur. Omenjeni alpinisti so člani kranjskega odseka. Razen njih pa bosta na pot krenila še Tržičana Borut Bergant in Filip Bence, Ljubljanča-

Začetek na Ledinah

Pretekli teden se je suradno začela gradnja nove planinske postojanke Planinskega društva Kranj na Ledinah nad Jezerskim. Trasa za novo tovorno železnico, ki bo velik pomočnik graditeljem, je izbrana. Računati je, da bo naprava v primeru ugodnega vremena postavljena v dobrem mesecu. Pri gradnji železnice sodelujejo predvsem »žičničarski« strokovnjaki Planinskega društva Kranj, Gozdnega gospodarstva Kranj in gospodarskega odseka Planinskega društva.

Ponovno je bil opravljen tudi ogled lokacije za postojanko na Ledinah. V njem je sodeloval tudi inž. Danilo Fürst, oče inž. Janeza Fürsta, projektanta ledinske postojanke, ki se je smrtno ponesrečil v prometni nesreči. Oče Danilo se je namreč v soglasju s Planinskim društvom Kranj in Projektivnim podjetjem iz Kranja odločil nadaljevati sinovo delo.

-jk

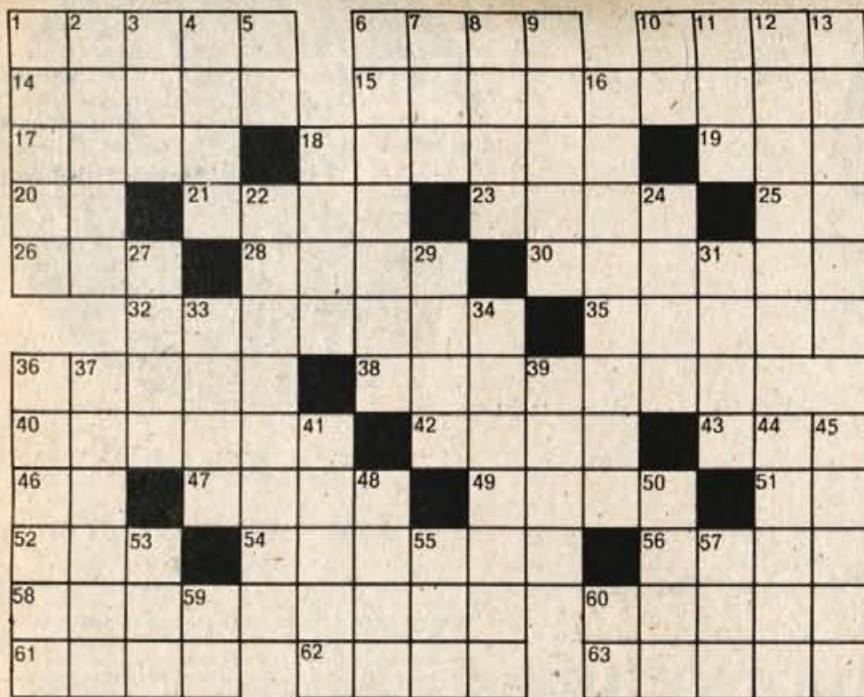
Razstava Mi v zrcalu

Komisija za varstvo okolja pri krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana je minuli teden v prostorih osnovne šole v Mojstrani pripravila razstavo fotografij pod naslovom Mi v zrcalu. Objektiv fotografa Milana Ropreta iz Lesc je ujel Mojstrano in okoliške kraje iz najrazličnejših zornih kotov, tako lepe kotičke kot tudi navlako, ki kazi podoba tega prijetnega turističnega kraja pod Triglavom. Člani komisije so razstavo pripravili zato, da prebivalec v sliki prikažejo svoj kraj ter jih tako še bolj spodbudijo v akciji za čim lepše okolje. Ob otvoritvi razstave so pripravili lep kulturni program učenci osnovne šole v Mojstrani.

J. R.

Naša odprava namerava na Kavkazu preplezati več znanih težkih smeri. Okrog prvega avgusta se bodo Slovenci povzpeli tudi na 5633 metrov visoki Elbrus. Bivanje v Sovjetski zvezi bo trajalo 22 dni. Fantje se bodo vrnili na brniško letališče 3. avgusta okrog pol devetih zvečer.

-jk

Rešitev nagradne križanke z dne 27. junija: 1. koridor, 8. jaspis, 14. Adakale, 15. antanta, 17. rez, 18. Nikander, 20. as, 21. pora, 23. NTB, 24. iz, 25. Ota, 26. napotilo, 29. album, 31. srkot, 32. PG, 34. Anna, 35. mati, 37. Si, 38. Erato, 40. omelo, 42. Sarajevo, 45. lak, 46. PA, 48. nad, 49. Nibe, 51. Ed, 52. narkotik, 55. TIS, 56. kiparka, 58. Everest, 60. Sultan, 61. rotivke

Izrebrani reševalci: prejeli smo 79 rešitev. Izrebrani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi **MARIJA KROMAR**, 64290 Tržič, Cesta JLA 28; 2. nagrado (40 din) **IVANKA HAFNER**, 64209 Zabnica, Sr. Bitnje 75; 3. nagrado pa prejme **ZDENKA MAČEFAT**, 64000 Kranj, Staneta Rozmana 9. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Dirigiranje nasprotnikovega kralja

Eden od zanimivih motivov šahovske igre je dirigiranje nasprotnikovega kralja na določeno polje, s čimer dosežemo pozicijo, ki nam omogoči razplet, v katerem dobimo manjšo ali odločilno pozicijsko oziroma materialno prednost, ali celo učinkovito sklenemo igro. Vendar pa moramo biti pri takšnem igranju oprezni; preveriti moramo razne nasprotnikove možnosti v nadaljevanju ter paziti na pravilno zaporedje potez. Kajti dirigiranje nasprotniku je element kombinatorike, ta pa je že sama po sebi dvorezna. Za primer si ogledimo pozicijo na sliki.

Beli grozi s prodorom po b-liniji, pa tudi sicer ima več prostora kot črni. Toda kako pričeti? Na 1. De2 - g4 + bi sledilo Td8 - d7 ter na 2. Le1 - g5 Df6 - d4 3. Dg4 - e6 Dd4 - d5 itn., ali 2. Te1 - d1 Sg6 - e5 itn. Vendar pa je v poziciji skrita možnost, zaradi izpostavljenega položaja črnega kralja.

1. Le1 - g5! Df6 x g5
2. De2 - e6 +

Na prvi pogled sicer nenevaren udarec, vendar pa skriva strupeno želo. Črni kralj se mora namreč sedaj umakniti na b8-polje, torej na b-linijo, ki jo obvladuje bela trdnjava.

2. ... Ke8 - b8
3. De6 x c6 in črni nima obrambe pred matnim napadom. Na 3... Dg5 - d5 bi sledilo 4. Tb1 x b7 + Kb8 - a8 5. De6 x a6 mat.

Seveda pa bi črni lahko preračunal to varianto in poskušal najti drugo rešitev. Ogledimo si nekaj možnosti:

1. Le1 - g5! Df6 - c3
2. De2 - e6 + Kc8 - b8
3. De6 x g6! itn.

Če bi beli igral hitro 3. De6 x c6 bi po De3 x e1 + doživel presenečenje. Npr. 4. Tb1 x e1 b7 x c6 5. Lg5 x d8 Tg8 x d8 6. Kg1 - f1 Sg6 - f4 itn.

1. Le1 - g5! Df6 - f7
2. De2 - b2 Df7 x e4
3. Dh2 x b7 + Ke8 - d7
4. Tb1 - d1 + Sc6 - d4
5. Db7 - e4 in beli dobi.

1. Le1 - g5! Df6 - f5
2. De2 - b2 Td8 - d4
3. Dh2 x b7 + Kc8 - d7
4. Sc4 - b6 mat.

dr. Srdjan Bavdek

- Raje pokličti tvojo mamo!

Vodoravno: 1. plamenica, 6. kinematograf, 10. gospodarska dejavnost, ki jo opravljajo v glavnem obrtniki, 14. ion z negativnim električnim nabojem, 15. v medicini izostanek mesečnega perila, 17. posest, lastnina, 18. požrešnež, sned, 19. tvorba v čebeljem panju, 20. oznaka za sovjetska letala tipa Iljušin, 21. predstojnik moškega samostana, 23. glavno mesto francoskega departmaja Lot-et-Garonne, 25. rimsko število šest, 26. nabrek, nabrana vrsta, 28. škrob, amilum, 30. prebivalec turškega mesta Adane, 32. v Angliji višja stopnja nižjega plemstva, dedni častni naslov, nižji od barona, 35. ime hrvaškega peva zabavne glasbe Serfezija, 36. smešnost, norost, 38. delo atentatorja, 40. v stari Grčiji starešina ljudstva, v Sparti član sveta starih, 42. veliko jezero severne Amerike na meji med Kanado in ZDA, 43. ime slovenskega slikarja Šubica, 46. avtomobilska oznaka za Rijeko, 47. polopica iz tropске Afrike in Azije, 49. voda pri sestavljenkah, latinsko aqua, 51. medicini podobna pijača starih Slovanov, 52. priprava za merjenje časa, 54. antični naziv za Zadar, 56. ime nekdanjega smučarja Finžgarja, 58. pisatelj romana »Max Havelaar«, Nizozemec, pravo ime Eduard Douwes Dekker, 60. telec, barijev sulfat, 61. prvotni prebivalec Italije, Italec, 62. eden najstarejših latinskih pesnikov, Quintus Ennius, 63. izobrazba.

Navpično: 1. najmanjša krogla pri balinanju, 2. letopis, kronika, 3. ocet, 4. vrsta igre na srečo, 5. Alfred Nobel, 6. prodajni in jedilni prostor v vojašnicah, tovarnah ipd., 7. naziv, 8. ime sarajevske pevke Ukraiden, 9. reka v evropskem delu SZ, ki se izliva v Belo morje, 10. Olga Rems, 11. najvišja stopnja jeze, 12. rjav konj ali vol, 13. kradljivka, 16. odedek, ocejanje, 18. ime slovenskega dirigenta Hubada, 22. huda, navadno neozdravljiva duševna bolezen, ki jo ima paranoiki, 24. jezero v severni Španiji ob kraju Palencia, severno od Valladolida, 27. shod, sestanek ljudi, ki so se zbrali zaradi določene namena, 29. v starogrški mitologiji v podzemlju reka pozabljenja, 31. veznik ne, prislov sploh, tudi, 33. koralni otok, 34. steklena omara za gojenje rastlin in živali, 36. kiselkasto južno sadje: limone, pomaranče... 37. glavno mesto in pomembno pristanišče republike Libanon na Arabskem polotoku, 39. frikolia, 41. livade, travniki, tudi tuje menice, 44. kemična prvina, plin brez barve, vonja in okusa, najlažji od vseh elementov, znak H, 45. izbrana družba, 48. boginja nordijskega bajeslovja, čuvarka zlatih jabolk večne mladosti, Iduna, 50. ime znamenitega armenskega skladatelja Hačaturjana, 53. oddelek, krilo rimske legije, 55. ime književnika, gledališkega kritika in esejista Fincija, 57. prakanton v Švici, 59. kratica za tega leta, 60. Brane Oblak.

Rešitve pošljite do torika, 15. julija, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Lisica straži kokoši

Nenavadnega psa čuvaja ima Nikolaj Singler iz Ukrajine. Pred letom dni je v gozdu rešil življenje mladi lisici, ki se je skoraj utopila. Od takrat ima lisica veliko zaupanje do svojega rešitelja. Kot poroča sovjetski časnik Trud, lisica sedaj čuva kokoši svojega gospodarja pred pticami - roparicami. Prav tako ga spremlja na lovu in mu prinaša ustreljene race.

Umetni sončni mrk

Prva umetna pomračitev sonca naj bi uspela 19. julija dopoldne, med skupnim poletom Apollo-Sojuz. Kot poroča Pravda, se bosta vesoljski ladji orientirali in stabilizirali tako, da bo njuna os usmerjena k Soncu pri čimer bo Apollo na tisti strani, ki je bližja soncu. Ladji se bosta potem ločili in Apollo bo zakril sonce opazovalcem ladje Sojuz. Med mrkom bodo sovjetski kozmonavti fotografirali sončevo korono, katere proučevanje je za znanost velikega pomena.

DDT v materinem mleku

V materinem mleku je 14-krat več insekticida DDT kot v kravjem mleku. Do teh ugotovitev je prišla kemijska šola v Strasbourgu. Zaskrblijujoč podatek bo prav gotovo spodbudil razpravo o DDT, ki je poznano kot eno najbolj učinkovitih sredstev za boj proti insektom in rastlinskim škodljivcem. Znanstveniki že nekaj časa odsvetujejo njegovo uporabo zaradi škodljivega vpliva na druge organizme. Prek rastlin in iz okolja pride tudi v materino telo in v mleko.

Mount Everest iz morja?

Najvišja gora na svetu, 8848 metrov visoki Mount Everest, je bil pred 20 do 30 milijoni let globoko v morju in je potem počasi zrastle nad morsk gladino. K temu so pripomogla razna zemeljska gibanja. Tako zatrjuje japonski mineralog prof. Juyo Kosaka.

To tezo je postavil po analizi kamenin, ki jo je naredil potem, ko je japonska ekspedicija z najvišje gore prinesla s seboj nekaj kamenin. Mikroskopska raziskava njihove sestave kaže, da so določene kamenine lahko nastale le v vroči morski vodi.

Zgodilo se je iznenada, brez predhodne napovedi. Zob, jasno; naenkrat me je začel boleti. Leva zgornja petica, sem zvedel kasneje. Že plombirana, pa vendar še čvrsta, krepka, do nedavnega sposobna tretji lešnike in mleti gvedino.

Bilo je med hišno zabavo pri družinskih prijateljih. Povabljenec so za uvod usilili nekakšno zasebno varianto ribezovega soka, sladkanega, da bi malone bruhal. Zamizal sem, zadržal sapo, nagnil kozarec — in začutil strahoten, živce cefrajoči skelet.

»Preklete!« mi je ušlo, nakar so okoli stoječe dame onemele. Žena je iz bližnjega kota usmerila vame pogled, ki ni pomenil nič dobrega. V mislih sem jo poslal k vragu in svojo pozornost raje preusmeril na mizico z aperitivi. Ponoreli kočnik sem najprej opral v ruski vodki, da bi potlej segel po sadjevcu in vinjaku, ki sta ju lepo dopolnila dva dvojna viskija. In res je zobobol izginil. Postal sem židane volje. Najraje bi objel ves svet. Boljša polovica sicer trdi, da sem nekaj podobnega tudi storil, zlasti kar zadeva tri ali štiri zastopnice nadebudne mlade generacije, vendar ji ne gre verjeti. Vsaj jaz se ničesar ne spominjam.

Naslednje jutro, v nedeljo, je vrtajoča bolečina znova oživela. Položaj sta še zaostrii slabost v želodcu in kljuvanje v glavi. Domači so zlobno predlagali, naj vzamem tableto zoper mačka. Seveda sem odklonil. »Sam bom uredil stvar,« sem sklenil ter krenil obiskat znanca, ki ima polno klet sijajnega, v poljanskih hribih skuhanega češnjevca.

Zob

Ob šestih popoldne je prišel pome sin s fičkom. Znančevi svoji so mu baje telefonirali, da peš nikakor ne morem skozi mesto. Gotovo bi kje obležal, je menila gostiteljica soproga. Ampak saj ni važno, kajne? Zobobol sem uspešno zatrl in če bi se v ponedeljek zarana ne ponovil, bi bilo vse v najlepšem redu. Tako pa so razmere narekemale reprizo sobotnih in nedeljskih ukrepov. A glej smolo: v torek tekoča medicina ni več delovala in moral sem preiti na aspirinsko kuro. V sredo ponoči ko zaradi nenehnega stokanja in vzdihovanja skučigazde nihče ni mogel niti zatisniti očesa, je končno obveljal ženin predlog, torej odhod v ambulanto. S knjižico v rokah sem skozi prepolno čakalnico skremženih in oteklih državljano priklamal do sprejemnega okenca ter plašno potrkal.

»Zelite?« je sestra nataknjeno dvignila leseno loputo, ki loči »rajo« od bogov v belih haljah.

»Zob, veste...« sem izjecljal.

»Kaj je z zobom? Bomo pulili?«

»Ne. Rad bi, da bi mi ga gospod doktor popravi!«

»V redu. Kako se pišete?«

Povedal sem in ženska je odprla zajeten fascikel ter nakracala vanj tri vrste hieroglifov.

»Opravljeno. Pridite prosim sredi februarja 1976.«

»Kaj?!« so mi oči izstopile iz jamic.

»Čez eno leto?«

»Čez slabih deset mesecev, tovariš,« je odvrnilo bitje onkraj zasteklene line. »Gospod doktor so prezapostleni. Sodelujejo pri sestavljanju samoupravnega sporazuma v zobozdravstvu, ki bo odpravil naše probleme in uskladiil plane posameznih ustanov v okviru republiške mreže...«

»Ampak moj problem lahko reši edinole sveder,« sem vzkipeł. »A mislite, da škrbine gnijejo po planu? Mar znate napredovanje gnilobe vnaprej programirati?«

»Predržež neotesani! Izginite!« je siknila škrlatno rdeča babnica in spustila desko.

Poparjen sem poškilil naokrog, iščoč opore pri pri navzočih pacientih. Toda slednji so neprizadeto, otopelo strmeli predse.

»Mamica, ali ste vi tudi čakali eno leto?« sem ogovoril ženičko blizu vrat.

»Pol leta,« je odvrnila. »Prijavim se brž ko dohtar oznani, da so usta spet porihntana in da sva opravila. Ponovadi pridem na vrsto glih ob pravem času. Večina plomb namreč ne zdrži dlje kot pet, šest mesecev.«

Nemo sem pokimal in si potihem priznal, kako ljudje mnogo bolje poznajo razmere kot bi sodil nepoučeni. Vendar gornje odkritje ni pomirilo neposlušne leve petice. Pomiril oziroma odprl, omrtvičil in v drugo zamazal jo je šele bivši sinov gimnazijski kolega, absolvent stomatologije, ki je na podstrešju za majhen denar uredil improvizirano ordinacijo, postavil vanjo od pokojnega strica-dentista podedovani zobozdravniški stol ter jel sprejemati

»Gorenjci« rajžajo na Poljsko

Pred dobrimi osmimi leti smo narodnozabavni ansambel »Gorenjci« iz Radovljice prvič slišali v priljubljeni oddaji Novi ansambli-nove melodije, danes pa se kvintet z novima pevcema Francem Korenom in Martino Bevc vztrajno vzpenja na kakovostni lestvici narodnozabavnih ansamblov.

Člane ansambla »Gorenjci« je bilo že pred to javno radijsko oddajo slišati in videti skupaj, vendar njihovo nastopanje ni bilo tako pogosto, organizirano in zavzeto. Sele priprave za prvi nastop pred »kvalitetnim« mikrofonom so fante vzpodbudile k rednemu delu in snovanju lastnih skladb ter kvalitetnemu igranju priljubljenih narodnozabavnih viž, predvsem Avsenikovih. Harmonikarju Francu Habjanu iz Radovljice, vodji skupine (najdete ga v gradbenem podjetju Gorenjc ali doma na Cankarjevi cesti v Radovljici), njegovemu someščanu klarinetistu Danilu Stariču, trobentaču Marjanu Ogrinu iz Tržiča in kitaristu Francu Ankrstu iz Lesc se je trud že obrestoval. Iz leta v leto so bolj iskani. Statistike o nastopih sicer ne vodijo; vendar vodja Franc Habjan ugotavlja, da se »njegovih« fantje pojavijo letno na okrog 130 nastopih! »Gorenjci«, njih sestava se v skoraj devetih letih ni veliko spreminjala, se z radostjo spominjajo nastopov na Primorskem in Notranjskem, v Baški grapi, kjer so bili takrat takšni nastopi še redki, na festivalu v Ptuj, kjer so radovljiški godci štirikrat tekmovali, petič pa sodelovali v zabavnem programu kot gostje, na svetovnem prvenstvu v smuških poletih v Obersdorfu, koncertov v dobrodelne namene in nastopov na številnih prereditvah ter družbenih srečanjih. »Gorenjci« so bili prav tako dobrodošli gost v sosednji Avstriji, na tradicionalni kmečki ohceti v Repentaboru pri Trstu, na ustnih časopisih za naše zdomce v Avstriji, Švici in Zvezni republiki Nemčiji, ki sta jih organizirala Zveza kulturnoprosvetnih organi-

zeveže, kakršen sem jaz. Hitro in spretno se obrača ter ne hodi vmes pit kavice in prat avtomobila, zato navzlic navalu vsakomur ustreže. Pri njem so celili gronulom županova sestra, predsednik občinskega sodišča in oče načelnika krajevne davčne uprave, kar je bojda zadostno jamstvo, da ne bo padel v prešo neumornih preganjalcev črne prakse.

»Ja, pred tremi leti sem naredil prošnjo za štipendijo, pa so namesto meni raje ugodili edinki znanega funkcionarja, ki študira primerjalno književnost,« je razložil, ko sva v bližnjem bifeju zalivala uspešen zaključek zobne odisejade avtorja pričujoče storije. In je še potarnal, da žal ne utegne dovolj intenzivno spremljati družbenih dogovorov o odpravljanju tegob v zdravstvu. Materiale mu resda sproti pošiljajo, toda trenutno jih uporabljajo samo kot podstavek pod štrčjem desne noge stare pisalne mize, kjer so zamenjali trikilogramsko Anatomijo človeka. -or

zacij Slovenije in izvršni svet, na turistični propagandni akciji po Zvezni republiki Nemčiji, ki je bila organizirana na pobudo Gorenjske turistične zveze itd.

V začetku avgusta čaka »Gorenjce« novo potovanje. 4. avgusta bodo krenili na Poljsko, kjer bo v Zakopanih srečanje folklornih skupin vzhodnoevropskih držav. Radovljičani bodo na srečanju edini predstavniki Slovenije in edina narodnozabavna skupina za popestritev srečanja. Na doslej najdaljšo pot jih je povabila ZKPO Slovenije.

Sredi julija bosta ugledali »beli dan« nova plošča in kasetna Gorenjcev, imenovana Janez in Micka, na katerih bodo med drugim tudi posnetki starih tržiških, skorajda ponarodelih pesmi. Na njih sta z gorenjci prvič zapela mlada Martina Bevc, doma z Bohinjske Belé, sicer bolj znana kot pevka zabavnega žanra, in dolgoletni član Avsenikovega ansambla, Franc Koren iz Zasipa pri Bledu. Sprememba je bila sicer načrtovana za jesen, vendar je bila z dobro voljo članov ansambla in pevcem uresničena že sedaj. Koren je sicer že star pevski maček, ob katerem je Martina hitro zgubila začetno tremo in se s pridnostjo in vadbo ter pomočjo Korena privaja na narodnozabavno glasbo. Obenem je z novim pevskim duetom Gorenjcem dana možnost uvajanja zabavne glasbe v program, v katerem je trenutno polovica lastnih skladb (besedila pišejo znani slovenski avtorji, med njimi tudi Svetlana Mačkarovič), drugo polovico pa predstavlja jo Avsenikove melodije. Gorenjci imajo že kar bogato zalogo posnetkov na ploščah in kasetah. Dve veliki samostojni plošči in ena mala, kasetna. Med drugim imajo triletno ekskluzivno pogodbo z RTB, ki odstopa posnetke ljubljanskemu radiu.

»Gorenjci« vadijo dvakrat ali trikrat na teden v dvorani AMD Radovljica kar je upoštevajoč redno zaposlitev večine ansambla precejšen napor. Opremili so se z novim ozvočenjem, primernim za prireditve na prostem ali v zaprtih prostorih. Vsak četrtek lahko srečamo fante in dekleta v narodnih nošah v kranjskogorskem hotelu Kompas. Slišali smo jih na proslavi v Begunjah, povabili pa so jih tudi v podjetje Jelovica, ki slavi 20. obletnico obstoja. Še posebno dobro jih poznajo udeleženci bohinjskih Kravjih balov, kjer so igrali že več let zapored in kjer jih bomo gledali in slišali tudi v prihodnje. J. Košnjek

Varčujmo z elektriko

Tudi pri uporabi električne peči lahko s skrbnim in natančnim uravnavanjem temperature prihranimo pri električni energiji. Natančno naravnane termostata pri električnih pečicah ni težko delo, saj imajo skoraj vse pečice na gumbu narisan dokaj natančno skalo temperatur. Ko se pečica do določene temperature segreje, se samodejno izklopi, grelci pa se spet vklopijo, ko v pečici nekoliko pade temperatura. Zadnjih 5 do 10 minut pečenja lahko pečico že popolnoma izklopimo, ker

Še o sončenju

Ne glede na to, kje boste preživeli poletni dopust – v gorah ali pa boste nabirali rjavo barvo z ležanjem na dragem južnem morju, se boste hočeš nočeš skoraj vsak dan srečevali s sončenjem. Posebno bodimo pazljivi na dopustu v visokih gorah, na snegu ali na ledeniku, saj se tam moč ultravijoličnih žarkov lahko poveča tudi do 170 odstotkov. Pri tem niti ni važno, ali hodimo v meglenem vremenu in sonca niti ne vidimo dosti: nevarnost pa je prav taka kot ob jasnem vremenu. Tudi če so temperature dokaj nizke in nam je vse prej kot vroče, nas lahko sonce na taki višini opeče že v pol ure. Zato se zaščitimo tako po obrazu kot tudi po vratu, skratka po najbolj občutljivih in izpostavljenih delih. Torej, v višini nad 2000 metrov se sonca še posebej varujmo.

Ob morju niso koristi sončenja nič večje kot v gorah. Ob sončenju se sicer v našem telesu tvori vitamin D, koža pa se brani premočnih ultravijoličnih žarkov z razvijanjem pigmentnih zrn. Koži pomagamo sicer z različnimi mažami, ki pa navadno ne zdržijo veliko, ker z nastavljanjem soncu kajpak pretiravamo. Zato srečujemo na plažah lepo rdeče zapečena telesa, ki se svetijo od raznih maž bolj ali manj nekoristnih. Treba je vedeti, da posebno občutljive kože z malo pigmenta, kot jo imajo svetlolasi, rdečelasni in svetlooki ljudje, lahko pordečijo, če so nezaščitene že v kratke pol ure, ko mirno korakamo nenamazan na plažo. Mazanje z dobrim zaščitnim sredstvom je torej na vrsti že doma. Če pa se je nesreča že zgodila, pazimo, da ne napravimo še več škode. Pordečelo kožo pomirimo z blagim alkoholnim losionom, sicer pa kožo mažemo z mastno kremo, da nadomestimo izgubo maščobe zaradi morske vode in peska. Za hujše primere svetujejo obkladke iz razmešanega jogurta, rahlo stepenega beljaka, mehurjasto kožo pa si mora ogledati zdravnik. Raznih dezodoransov in parfuma pred sončenjem ne uporabljamo, sicer bomo dobili neprijetne rjave lise. Da pa bo lepa rjava barva kože trajala čim dlje uporabljamo za umivanje blago otroško milo.

je temperatura v notranjosti še dovolj visoka, da se bo jed pekla še naprej.

Mnogo električne energije pa lahko prihranimo, če izbiramo za kuhanje na električnih ploščah štedilnika tudi dobro kuhhalno posodo. Posoda mora imeti popolnoma ravno dno, ker gre pri neravni preveč toplote v izgubo. Pazimo tudi, da dno posode ni večje ali manjše od kuhhalne plošče, sicer spet ne izkoriščamo vse toplote: le enaka velikost kuhhalne posode in električne plošče zagotavlja izkoriščanje vse toplote, ki jo plošča oddaja. Najboljša je posoda z okrepljenim dnom: tako dno se zaradi vročine ne vboči ali izboči, akumulira pa tudi dovolj toplote. Tako posodo uporabljamo za dušenje, pečenje in cvrenje, za kuhanje v tekočini pa tudi navadno emajlirano posodo brez okrepljenega dna. Za kuhanje mleka, cvrenje ter kuhanje na zvišan pritisk uporabljamo aluminijasto posodo z okrepljenim dnom. Ne pozabimo, da pri kuhanju v loncu na pritisk porabimo za 60 do 80 odstotkov manj električne energije kot pri kuhanju v navadnem loncu. Prihranek je še večji, če kuhamo več jedi v loncu naenkrat. Ne pozabimo še pred koncem kuhanja izklopiti plošče, saj traja zaradi akumulirane toplote v loncu kuhanje še zelo dolgo.

Dopust (3)

Saj res, kaj pa kovček in potne torbe? Ne preglejte jih šele zadnji dan preden odidete na dopust, saj boste takrat imeli kup drugega dela. Vsaj teden dni prej morate vedeti, ali boste potovali z lansko prtljago, ali pa je tako dotrajana, da bo treba kupiti novo. Marsikdaj pa se da z malo truda tudi že oguljene kovčke z raztrgano podlogo tako popraviti, da še zdrže sezono ali dve. Če je torej kovček sicer v redu, mu namažemo samo ključavnico, da se bo lažje zaklepal. Če se je platnena prevleka v kovčku strgala in umazala, je ne trgajte ven, pač pa ukrojite novo in jo v kovček enostavno nalepite. Če pa je bila podloga papirnata, pa enostavno čez dotrajano prilpite tapeto.

Če je kovček res že zelo grd, a drugače še ves cel, mu enostavno sesijte prevleko, ki bo lepo skrila oguljenost in dotrajanost. Usnjene kovčke očistimo, namažemo s krpo namočeno v terpentini in osvetlimo z mehko krpo. Preden pa boste kovčke mazali s kakšnim sredstvom za nego usnja ali ga celo barvali, raje poprej na kakem skritem mestu poskusite kako usnje sredstvo prenaša.

Plastične kovčke in torbe enostavno operemo z mlačno vodo in sredstvom za pranje posode, speremo in morda tanko namažemo z vazelinom, če je plastika že brez sijaja, in zdrgnemo z mehko krpo.

In kako zlagamo stvari v kovček? Najprej težje stvari kot so knjige, fotoaparati, čevlji, ki jih napolnimo z drobljivimi drobnarijami, nato pride na vrsto perilo, pa majice, puloverji, spalne srajce, na vrh pa moške srajce in kravate. Vmesne prostore zapolnimo z drobnarijami kot so nogavice, robci itd. V drugi kovček pa zložimo najprej brisače, otroško obleko, hlače, krila in letne obleke. Pazimo na rokave, v hlače pa vstavimo časopisni papir, da se bodo manj zmečkale. Predmete, ki jih potrebujemo med potjo, denemo v posebno torbo. Ne pozabimo na nekaj zlozljivih obešalnikov.

Sodite med tiste vrste ljudi, ki zjutraj težko vstanejo? Znano je, da suho drgnjenje ali krtačenje telesa spodbuja kroženje krvi, mišice in možgani so bolj prekrvavljeni in oskrbljeni s kisikom in o kaki zaspčnosti ni sledu. Če na grobo rokavico, s katero se zmasiramo od nog do glave, kanemo še nekaj kapljic kolonjske vode, nas bo občutek svežosti spremljal ves dan. Strah, da bi dišali kot reklama za kolonjsko vodo, je povsem odveč, saj se vonj dokaj hitro izgubi.

Marinka iz Šenčurja – Iz blaga, katerega košček prilagam, bi rada imela obleko s kratkimi rokavi. Nosila bi jo za službo. Star sem 17 let, visoka 165 cm, težam pa 68 kg in imam kratke kostanjeve lase.

Marta – Obleka za vas sega čez kolena in ima spuščena rokava do komolcev. Zapijenja se enoredno z gumbi. Nad prsmi je rahlo nagubana in krojena zvončasto. Poleg lahko nosite širok ali ozek pas.

Potrebujemo: 2 glavni solati, poper, gorčico, trdo kuhano jajce, drobnjak, peteršilj, olivno olje, četrt litra kisle smetane.

Pikantna solata

Liste solate operemo in odstranimo vse trde dele. Po potrebi solato še enkrat na hitro operemo in odcedimo, nato pa v prtičku popolnoma osušimo. Zdaj pripravimo solatni preliv. Zmešamo štiri žlice olivnega olja, za noževico popra in prav toliko soli, čajno žličko gorčice in četrt litra kisle smetane. Temu dodamo še drobno zrezano trdo kuhano jajce ter sesekljan drobnjak in peteršilj. S tem polijemo solato in previdno premešamo.

POMENKI O GORIČAH, GOLNIKU, TRSTENIKU

(12. zapis)

Samotna Krničarjeva domačija, kar precej nad Babnim vrtom – nekoč obvezna postaja za planince, ki so spešili na visoki Štoržič (2132 m).

KRNIČARJEV DOM – KRNIČARJEVA KOČA

O ba pojma so stari gorohodci ker istovetili: od domačije je bila speljana steza do pastirske turistične Krničarjeve kočice v Javorniku. Pot je zložno šla nekaj časa vzporedno s hudourniško Stražnico – potem pa se je zajedla v precej strmo vzpetino. Seveda Krničarjeva kočica ni bila stalno oskrbovana. Pa to ni motilo nekdanjih turistov. Saj so se prej

prevladovala planšarije). Pot do Poljan je vodila čez veliko senošet in potem med skalami navkreber. Od tod so šli bolj krotki planinci po prisojnem pobočju, mimo Javornika in po peskovitem plazju navzgor – pogumnejši pa so krenili na bolj tvegano pot: po ostrih grebenih do vrha! Da je južno (prisojno) Stroržičevo pobočje polno prekrasnega planinskega cvetja – je treba bolj potihoma povedati... Roparjev gorske flore je že itak preveč.

Prijazen, 67-letni možak, je sedanji Krničar. Seveda je planinske tradicije začetnik bil že njegov oče. Tako gre prava kri iz roda v rod.

Biti samotni kmet v gorah ni kar tako: pozimi zameti, mrzaz in plazovi, spomladi hudourniške vode, zemlja skopa, letine pesti hlad in kratka obdobja zorenja. In samotnost, ki kar odmeva sama sebi. Res, mikavno je biti sam sredi naravnih lepote – toda biti človeško sam, viharnik, izpostavljen sunkom in biti naprej odrezan od sveta – tu pa se idila in romantika končujeta. Zato pa s toliko večjim spoštovanjem zrem na samotnega Ušlakarja sredi gozdov in na samotnega Krničarja pod skalnatim Štoržičem.

Če omenim še starinski litoželezni vodnjak pred Krničarjevo hišo, je prav, da še povem, da hodi Krničarjeva najmlajša vsak dan v šolo v Kranj, v osemletko Simona Jenka. Do Trstenika pešači, potem pa z avtobusom do šolskega praga. C. Z.

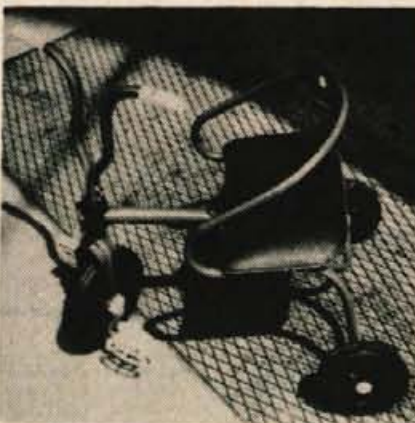
Poleti je prav gotovo svojevrsten užitek vožnja na motorju. Toda vseeno je treba biti dobro oblečen. Nalašč za motoriste so pri SLOVENIJA AVTU v Kranju nabavili vetrovke z našitki raznih svetovno znanih firm – izdelovalk motornih dvokoles. Več vrst modelov imajo in to v bogatih barvnih kombinacijah.

Cena: 731,90 din

Frotirasta halja je za vroče dni ob morju, pa tudi doma, sila praktično oblačilo. V Murkini MODI v Radovljici jih imajo v bogati izbiri modelov in vzorcev in v vseh velikostih.

Cena: 203 din

V na novo specializirani otroški trgovini ZARJE na Jesenicah (nasproti carinarnice) smo izbrali tole pripravno otroško kolo za vašega najmlajšega.

Cena: 300,80 din

Gospodar Krničar (v sredini) pred svojo hišo s starim litoželeznim vodnjakom (»štirno«). Nad vrati je pritrjena tabla SPD Kranj.

okrepčali že v gostoljubnem Krničarjevem domu nad Babnim vrtom – ob sestopu pa je bilo tako ali tako v navadi še slovo od Krničarja.

Spet malo jezikovnega modrovanja: skoro povsod je tako, da se domače ime kmetije ne ujema z gospodarjevim priimkom. Le tu, pri Krničarju in pa pri samotnem Ušlakarju pod Trstenikom sta obe imeni hkrati tudi priimka hišnih gospodarjev.

Bili pa so nekdanji taki časi, da je bil gospodar ponosen, če je neko društvo pritrtilo na hišno pročelje svojo tablo. Posebno med gorjanci in Planinskim društvom je bila nekaka srčna povezava. Ne le, da so bili gorjanci in podgorci pogosto tudi gorski vodniki in sezonski nosači; tudi člani planinskega društva so bili.

No, tako je tudi nad glavnimi vrati Krničarjeve domačije še danes pritrjena lepo ohranjena predvojna tabla S.P.D. (Slovensko planinsko društvo). Tabla je bila smerokaz, pa hkrati tudi svarilo in prošnja (besedilo glej na sliki).

Sicer pa se je dalo priti na Štoržič še čez Veliko Poljano, kjer so prav tako stale zasilne kočice (na sosednji Mali Poljani so

Zanimiva tabla nad vrati Krničarjevega doma – med okupacijo jo je gospodar spravil na varno.

»Naši sogovorniki so res imenitni,« de Picard. »Obvestijo nas o medalji častne legije, ki jo lahko dobiš na gumbnico! Morali bi nas obvestiti tudi o barvi nogavic, ki jih je nosil tisti dan! In »evropska eleganca«, kaj pomeni to za neevropejca?«

Malebranche pogleda brzojavko.

»Predvsem bomo odgovorili: določena zveza med umorom in ponarejenimi slikami.«

Picard vstane, Belot ga posnema.

»Trenutek, gospod direktor. Najprej se bomo znova lotili Jeana Marca. Priden bo in nam bo takoj povedal, koliko slik je v prometu! V Združenih državah ali drugje, očitno!«

»Prav,« odvrne Malebranche. »Medtem bom dal opraviti vse rutinske preglede po kartotekah; v uspeh ne verjamem, prav imate, Belot: »Luzarche!« In sporočite vsem službam osebni opis.«

3

»Koliko lažjih Van Goghov si naslikal? Koliko časa si potreboval za vsakega? — Kako velike so bile slike? — Kateri zgledi so jih navdahnili? — Kdo jih je izbiral? — Kje so izvirniki? Koliko so veljale? — Kdo je odločal o »variantah«? — Koliko ste jih prodali? — Razen dveh, ki smo ju že odkrili v Združenih državah, v Springfieldu in Richmondu. V katere druge države ste jih še prodajali? — V katera mesta? — Kdaj? — Imena in naslovi kupcev. — Koliko ste jih še imeli, poleg francoskega sodelavca, kateremu sta se posrečili dve ameriški kupčiji? — Imena in osebni opisi. — Kje ste se povezali? — Kako ste prejeli svoj »zaslužek«? — Kdo je odločal o

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

odstotkih? — Je imela gospodična Sarrazinova družabnika? — Družabnike? — S kolikimi si prišel osebno v stik? — Kam si spravljaj denar? — Zaradi česa se je vaše sodelovanje razbilo? — Kako je prišlo do poloma, do razdora? — Je bil umor njegova posredna ali neposredna posledica? — Je Augusta vedela, da si ponarejevalec? Si to postal že takrat, ko si bil njen ljubimec? — Je grozila, da vas bo izdala? — Je nastal preplah zaradi njenih groženj? ...» Vprašanja se vrstijo, prepletajo, križajo, ni ni važno, ali sprašuje Picard ali Belot, oba glasova sta enaka, en sam vsiljiv glas, izzivalen, napadalen, glas, ki ne utegne niti za hip in ne dovolj Jeanu Marcu, da bi premislil ali si oddahnil. Počuti se kot papirnata ladja v kanalu, ki se spušča po strmini v Croix-Rousse hitreje kot on, ko mu je bilo pet let; vsak hip se se bo prekucnil in utonil. Prisega, da je povedal vse, kar ve, da tega, česar ne pove, res ne ve, rad bi molil, jokal, rotill, toda brž ko utegne, se udarci z besedami nadaljujejo. »Tem slabše, če bomo morali ostati tukaj celo noč, fant moj! Midva se bova odpočila, kadar bova hotela, zamenjali naju bodo drugi, ti pa boš ostal, brez oddiha, brez jedi in pijače, brez spanja. V hiši je dovolj ljudi, da ti ne bomo dali miru cele dneve in tedne, če bo treba!«

Te vmesne stavke, silovite kot vihar, izgovarja Picard, Belot škrahlja kot dež, kakršen je v nedeljo zvečer tolkel po nadstrešku Bédatovega hotela.

Torej število? »Naslikal sem jih največ kak ducat, morda devet, da, devet, za vsako sem potreboval kak teden.« Kako velike? »Velike, gospodična Sarrazinova je izbirala velike modele, ker se slike prodajajo po točkah, tako jih merijo, vsaka točka velja toliko tisoč frankov.« Modeli? Našteva jih, Picard šteje na prste: »To bi bilo šest, rekel si devet, sedma, sedma torej!« Variante? Gospodična Sarrazinova jih je določala sama, če pa je imel kdaj tudi sam kako, si jo je prisvojila, češ da je to ideja slikarja. In ostalo? Koliko so jih prodali? V katere dežele? Komu? Kdo jih je prodal? Kdaj? Povezava z umorom? »Kako naj bi vedel, nikoli nisem ne videl ne poznal nikogar, prisegam vam!« Augusta? Ne, s tem ni imela ničesar, nikoli ji ni ničesar povedal. Plačilo? Ob tej besedi ga posili smeh. »Huguette mi ni nikoli izplačala niti pare! Seveda, pomagala mi je plačevati hotel in dajala mi je nekaj malega žepnine, toda kako bi lahko dal od tega kaj na stran?«

»No, delal si pri Panguinu, ta te je dobro plačal!«

»Vse sem porabil, prisegam, da sem vse porabil!«

Belot mu seže v besedo: »Nikoli ti ni izplačala niti centima?« Izplačala centima! No, pa smo slišali izraz, ki izdaja

sokrivdo! Toda zdaj si Jean Marc spet opomore, kot si je bil že nekajkrat med prejšnjim zaslišavanjem. Nenadoma sprejme dejstva, ki jih je bil doslej zanikal. Človek, ki je pravkar še stokal, se hipoma prlepi v upornika.

»Ne vem, za kakšne izraze gre, gospod inšpektor. Resnica je, da gospodična Sarrazinova ni nikoli privolila, da bi nagrajevala moje delo! Prisegam, da ne vem, kam so šle moje kopije. Doslej nisem še nikoli slišal govoriti o Združenih državah, vendar sem slutil, da nekam odhajajo! Dejal sem ji: »S tem si služiš denar: zakaj?« Odgovorila mi je: »Da mi ni treba prodati teh, ki jih imam.« Prodajala je ponarejene, da bi si lahko zadržala prave. Razumel sem jo, mislite na to! Toda kaj sem ob vsem tem postal jaz?«

»Njen mož,« mu Picard vrže kost. Jean Marca to ne razoroži.

»Oh, da, gospod komisar, dejala mi je, da se bo to vse spremenilo. Rekla je: »Prav imaš, tega ne morem več. Bilo bi sramotno, da bi se moral tako nadarjen fant ukvarjati s takšnimi stvarmi. Oprosti mi. Z današnjim dnem je končano s tem. Nič več kopij, življenje se bo spremenilo. Najprej se poročiva, odpotovala bova v Holandijo! Da, pokazala ti bom Holandijo!«

Picard ugotovi:

»Skratka vse ženske te prosijo, da jim oprostiš. In kdaj ti je to rekla?«

»Teden dni prej, prejšnjo nedeljo. Ko sem poslal staršem brzojavko.«

»In v zadnjem tednu se ni zgodilo nič novega, ni predlagala nobene spremembe?«

Jean Marc urno odgovori:

»Nič! Popolnoma nič, prisegam!«

»Preprosto prisegaš,« pripomni Belot, »tako navado imajo lažnivci. Kdaj ti torej lahko verjamemo?«

»Ne lažem, gospod glavni inšpektor, pri...«

Jean Marc obmolkne, nato zašepeta:

»Vsega se bojim. Hočejo me pogubiti.«

Belot se obrne k Picardu.

»Se vam ne zdi, gospod komisar, da bi bilo prav, če bi gospoda Bergera seznanili z osebnim opisom njunega preprodajalca v Združenih državah? Ko pravi, nikogar ne pozna.«

Picard vzame kablogram. »Visok približno 1 meter 85 centimetrov, teža 80 kilogramov...« Ko pride do »zelo črnih oči, ravnega nosu, zagorele polti«, plane Jean Marc pokonci, kakor je Belot pričakoval, in zavpije:

»Američan!«

4

Komaj stražar znova zapre vrata za Jeanom Marcom, že Belot izjavi, tokrat izjemoma razdražen:

»Jutri zjutraj bom dal prebrskati vso hišo Sarrazinove, od kleti do terase! Nemogoče je, da bi bila taka organizacija brez slehernih papirjev, seznamov, zapiskov in ne vem česa še!«

»Strinjam se,« odvrne Picard.

Vendar ne ta ne oni ne moreta izpolniti trenutnega sklepa. Prikaže se podčastnik z listkom v rokah.

»Med zasliševanjem vas nisem maral motiti, gospod komisar. Ta človek mi je rekel, da se nič ne mudi.«

Ime: François Boucheny.

Predmet obiska: Smrt gospodične Chênelongove.«

Picard si živo pomane roke.

»François! In torej... Naj vstopi.«

François vstopi. Videti je potr, kljub nasmešku, ki pa je skoraj grozljiv, saj prihaja od brazgotine med levim koticom ust in licem. Lep dečko, če ne bi bilo tega, bi se zavedal, da je čeden. Postava in starost Jeana Marca. Govori skrbno, z vznemirjenim glasom.

»Ne vem, ali je prav, da prihajam k vam, gospod. Spodaj so mi zagotovili, da je prav. In precej pozno je že. Lahko pridem kdaj drugič, kadarkoli želite.«

»Mi zmeraj delamo, gospod Boucheny. In ker prihajate zaradi smrti gospodične Chênelongove, imate srečo, da je tukaj glavni inšpektor Belot, ki vodi to zadevo.«

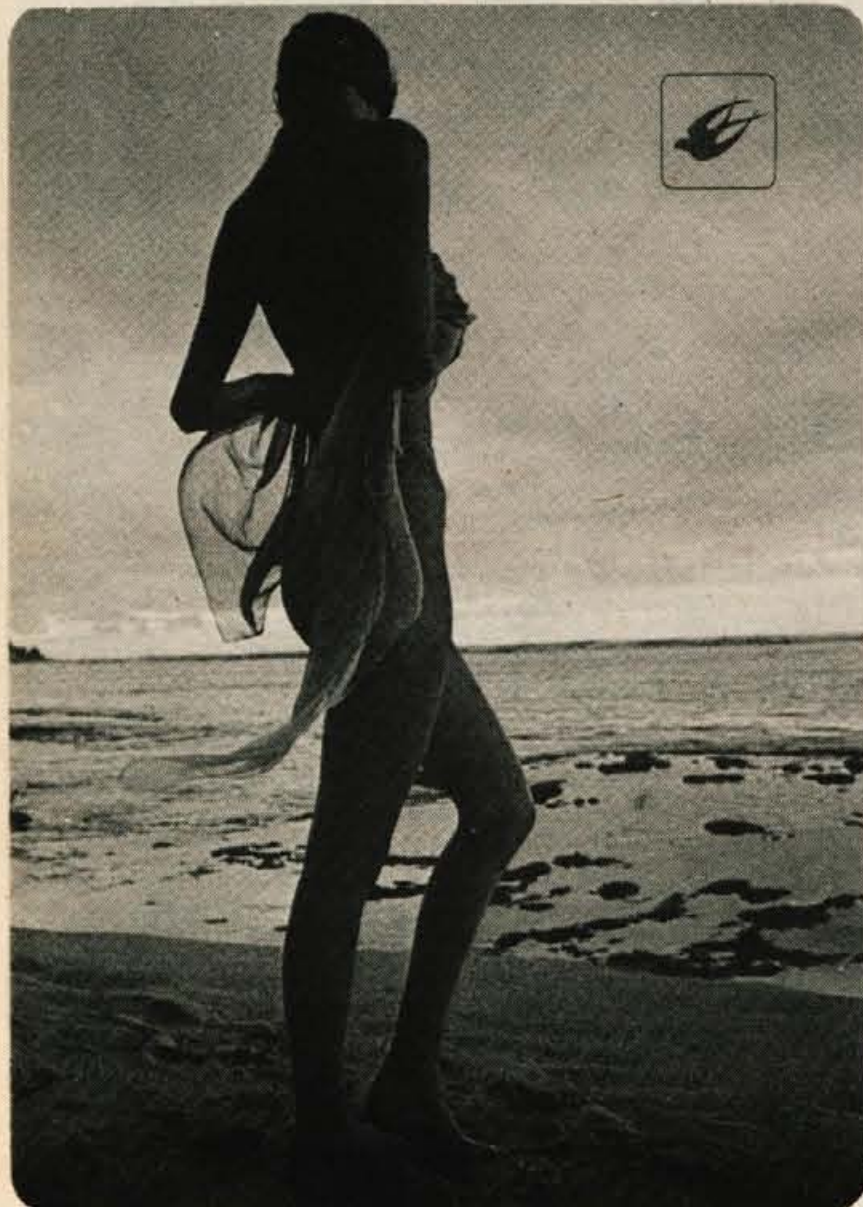
V letu 1976 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptiki brez gnezda, priručnik Higijena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

GALA

hlačne nogavice z vsitkom »Cantrece«

prosojno tanke po celi dolžini

POLZELA
NOGAVICE

POLZELA
TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

Tekstilni center Kranj,
svet TOZD Šolski center za tekstilno
in obutveno stroko
razpisuje prosta delovna mesta za

a) nedoločen čas s polnim delovnim časom

učitelja matematike in fizike
- P ali dipl. inž.

učitelja telesne vzgoje
- P

učitelja obrambe in zaščite

- visoka izobrazba in rez. oficir JLA ali upokojeni oficir JLA

učitelja tekstilnih surovin

- dipl. inž. tekstilne ali kemijske tehnologije

učitelja praktičnega pouka v konfekcijskem odseku
- srednja strokovna izobrazba s proizvodno prakso

b) za določen čas s polnim delovnim časom

- od 1. septembra 1975 do 31. avgusta 1976

učitelja samoupravljanja s temelji marksizma
- P

- od 1. septembra 1975 do 1. februarja 1976

učitelja praktičnega pouka v pletilskem odseku
- pletilski tehnik s proizvodno prakso.

LEH * ** *

Zelenjavne juhe vse leto

Dora Ogris je na Orehku poznana kot dobra gospodinja in še posebej odlična kuharica. Iz nič ti napravi tako juho, da se samo oblizuješ. Posebno otročaji tam okrog smo poznali njene odlične zelenjavne juhe, pa peciva, s katerimi je bila vedno radodarna. In nič kolikokrat smo mamam podrobili doma, da juha ni tako dobra kot Dorina. Kar preseščena sem bila, ko sem zvedela, da še nima zamrzovalne skrinje. No, ko se je potem vrnila z obiska pri hčerki v Kanadi in ko je videla, da imajo tam skrinje pri vsaki hiši - in to veliko večje od naših - so se pred Novim letom odločili. Pri Murki so jo vzeli in svoje stalno mesto je dobila v veži. Najprej so skočili po meso v Kamnik, kjer so ga prodajali v večjih količinah posebej za zamrzovanje. Takoj za tem pa je dobila v njej svoje mesto novoletna potica. Prav te dni so pojedli zadnje koščke.

»Kako pa ste to shranili?«

»Narežem jo na koščke in potem shranim po toliko skupaj, kot se mi zdi, da je bom enkrat potrebovala. Največkrat spravim po štiri, pet koščkov skupaj. Ko jo vzamem ven, jo zavijem v prtiček in v dobri uri je krhka in sočna, kot bi jo pravkar spekla.«

Od gotovih jedi ima pripravljene krompirjeve svaljke. Po deset skupaj jih da na papirnat ali plastičen krožniček in vse skupaj v vrečko in zamrzne. Če pa krožničkovi nima pri roki, jih najprej na pladnju zamrzne in take potem da kar v vrečko.

Komaj čaka stročjega fižola. Vsaj dvajset kilogramov ga misli zamrzniti. Le prostor jo skrbi. Kar naprej ga zmanjkuje. Sedaj so skrinjo do vrha napolnili s češnjami in borovnicami, ki sta jih te dni z možem pridno obirala tam okrog Jošta. Pa bo treba najti prostor še za polnjene paprike in za gotova jedila, kot na primer zeleni fižol z mesom itd.

»Najbolje bi bilo imeti dve skrinji,« meni Dora. »Ena bi bila samo za meso in gotove jedi, druga pa za sadje in zelenjavo, pa bi bilo ravno prav.«

Zelenjava res vzame veliko prostora in Dora prav njej da največ poudarka. Veliko pripravi jušne zelenjave in še posebej zelenjavo za zelenjavne juhe, ki jih imajo pri Ogrisovih tako radi. In kaj vse je v taki vrečki? Tu je cvetača, kole-raba, kakih deset strokov zelenega fižola - tega je treba prej obariti - 2 korenčka, pest graha, seseklano zeleno zelje, paradižnik, paprika in

peteršilj. Tako pripravljeno zelenjavo vržeš na mast, prepražiš z eno čebulo, posuješ s ščepcem moke, pustiš toliko, da porumeni in potem zaliješ. Zakuhaš poljubno: z zdrobovimi vlivanci ali cmoki, vraničnimi cmoki itd. Pri Ogrisovih imajo najraje domače blekce. Po okusu lahko dodate še malo popra, vegete ali česa podobnega in juha bo boljša od vsake goveje.

»Odlična je skrinja in vsakomur jo priporočam,« naroča Dora, da naj zapišemo. »In še nekaj. Rada bi pohvalila servisno službo Loških tovarn hladilnikov. Ko nam je zadnjič pregorela signalna lučka in smo poklicali njihov servis, je bil mehanik v uri in pol pri nas. Več kot pohvale vredno.«

mk Šolarji!

mladinska knjiga vam želi prijetne in brezskrbne počitnice! Stran z ugibanji, kateri učbeniki bodo jeseni veljavni! Stopite v najbližjo poslovalnico **Mladinske knjige**, kjer vas že čaka popoln seznam, ki ga je potrdil Zavod za šolstvo.

To pa še ni vse, kar so vam pripravili v **Mladinski knjigi**: Tudi zanimivo počitniško branje lahko izberete med naslednjimi naslovi ob nakupu nad 300 din:

1. in 2. r.: Trnuljčica
Bibi iz oglasnega stebrička
poster Ostržek ali Pika Nogavička
3. in 4. r.: Prigode lažnjivega Kljukca
Vike Viking
5. in 6. r.: Potopljena galeja (Ingolič)
Junak na kolcih (Švajncer)
Mála Sampan
Rdeča Kapica iz Šiške
7. in 8. r.: Potovanje skozi čas (Kardelj)
Iz roda v rod duh išče pot
Ljudje (Godina)

Vaše knjigarne in papirnice **Mladinske knjige**: v Ljubljani: na Titovi 3, Miklošičevi 40, Nazorjevi 1/3, Celovski 364.

v Mariboru: na Partizanski 9, Gosposki 28, v Jurčičevi 8

v Celju: v Stanetovi 3, v Bovcu, Domžalah, Kobaridu, **Kranju**, Metliki, Novem mestu, Ptujju, Slovenj Gradcu, Tolminu, Velenju, Zagorju in Žalcu.

Občinski odbor Rdečega križa Škofja Loka

vabi vse zdrave občane na odvzem krvi,
ki bo v občini Škofja Loka od 1. julija
do 12. julija 1975

Gorenja vas: 11. in 12. julija od 6. do 15. ure v novi osnovni šoli.

Na morje in hribe vzemite
**DROGESAN MLEKO ZA
SONČENJE**
in
PIK sredstvo proti komarjem
Kem. obrt P. Sinkovec Kranj,
Prešernova ul. 19

Kaj boste položili
na kuhinjska tla, da
vam bo najtopleje
pod noge?

Samo topli pod
THERMOTAL, ki ga
izdeluje **JUTEKS** v
Žalcu.

GRADITELJI, VAŠA SEZONA JE TU!

- . OKNA 8% POPUST
- . VRATA 10% POPUST
- . KREDIT DO 20.000 DIN

PRODAJALNA GRADBENEGA MATERIALA

lesnina
KLANJ — PRIMSKOVO

Prejšnji teden je v Trebežu na Javorniku, v Železarni Jesenice, začela greti stavba Železarnice – transformator. Ogenj so torej začeli gasiti gasilci poklicne gasilske enote Železarnice in ga v dobrih tridesetih minutah tudi pogasili, predvsem pa lokalizirali. Kljub temu pa je nastala precejšnja škoda. Foto: D. Sedej

nesreče

Neprimerna hitrost

V ponedeljek, 7. julija, dopoldne se je na cesti drugega reda med Zvirčami in Podtaborom pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznica osebnega avtomobila Danica Reberšak (roj. 1950) iz Lesc je v levem zavojju zaradi neprimerne hitrosti zapeljala s ceste, nato spet nazaj in znova čez cesto v gozd, kjer se je avtomobil ustavil ob drevesu. V trčenju sta bili voznica in sopotnica Marija Otoničar iz Bistrice huje ranjeni in so ju prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilu je za 28.000 din.

Izsiljevanje prednosti

V sredo, 9. julija, se je na regionalni cesti v Dobračevi pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik kolesa z motorjem Bojan Poljanšek (roj. 1957) iz Stare vasi je peljal od Žirov proti Trebiji. Z desne strani mu je s stranske ceste pripeljal v križišče voznik kolesa z motorjem Miran Pagon (roj. 1954) z Dobračeve. Kolesarja sta trčila in padla; huje ranjena so oba prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

s sodišča

Alkohol v družini

Prav skrajno neznosno postane življenje v družini, kjer je doma alkohol. Zakonca se ne ujameta več, ker je med njima alkohol, otroci ne rastejo v mirnem in toplem domu, denarja pri hiši ni na preostanjanje in še in še bi lahko naštevati.

Tako nekako ali pa še huje je pri Vombergarju na Poženiku. Taka družinska slika se je razkrila pred kratkim pred občinskim sodiščem v Kranju, kjer so Franca Vombergarja (roj. 1936) sodili zaradi kaznivega dejanja nasilniškega obnašanja. Vombergar ni prvič stal pred sodiščem; pred nekaj leti je bil obsojen zaradi podobnega kaznivega dejanja in je kazen tudi odsedel. Že takrat je prekomerno pil in tudi sedaj te svoje razvade ni opustil. Sam je sicer prepričan, da ne pije prekomerno, vendar pa je pol litra žgane pijače na dan, kot so povedali domači, vsekakor količina, ob kateri se ne da ostati trezen. Vombergar hodi v službo in to v redu, nikoli ne zamuja, če doma je zaradi pijače vse narobe.

Pred sodišče je stopil zaradi tega, ker je bil udaril svojo ženo. Seveda ni bila prvič tepena. Že pred leti jo je tako pretepel, da so jo morali operirati, ker je bila tako poškodovana vranica. Tudi tokrat ji je grozil s cepinom in da jo bo ubil. Huda kri je v hiši nastala, ko se je Vombergar hotel znesti nad mladoletno hčerko, mati pa je seveda otroka branila in je moža, kljub temu, da je sama majhna in slabo, on pa močan, udarila po ustih. Kljub temu, da ji mož daje na mesec okoli 200 din za gospodinjstvo, mu kuha, pere, sploh skrbi zanj, čeprav on ne najde zanj človeške besede; da pa bi pri tem še tepel otroke, tega pa, kot je dejala, ne bo dovolila. Že tako dvojčici, ki še hodita v šolo, maltretira, saj zahteva, da ga čakata z večerjo pri mizi do desete ali enajste ure zvečer, celo do ene zjutraj, kljub temu, da imata zjutraj šolo. Včasih gre temu nerazumljivemu očetu na živce tudi njuno učenje in ju napodi iz hiše. Njegova žena pa že tako poleti večkrat prespi v svisljih, pozimi pa se zateka pred nasilnim možem k sosedu. Hude besede so skoraj vsak dan v družini. Vombergar pa v pijanosti tudi razbija steklo ali posodo, tako da sploh ne morejo uporabljati porcelanastih krožnikov. Odveč bi bilo še razglabljanje, v kakšnem vzdušju rastejo dvojčici; dva starejša otroka pa sta že pri kruhu.

Sodišče je upoštevalo, da je bil Vombergar že obsojen in ga je zaradi nasilniškega obnašanja obsodilo na 2 leti zapora. V tem času si bo družina lahko vsaj malo opomogla; obstaja pa seveda upanje, da se bo oče vrnil s prestajanja kazni drugačen in bodo lahko skupaj zaživel mirneje. L. M.

OBLETNICA

V tihi bolečini mineva leto dni odkar nas je za vedno zapustil naš nepozabni sin, brat in stric

Ladislav Sekne

Še vedno čutimo globoko hvaležnost do vseh, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, vseh ki se ga spominjajo in obiskujejo njegov prerani grob.

Njegovi: ata, mama, brat in sestra z družino.

Drulovka, 9. julija 1975.

Pogrešanega našli mrtvega

V torek, 8. julija, dopoldne so v gozdu nad Polakovo gubo v Podlublju pri Trziču našli mrtvega Filipa Šarabona (roj. 1926) s Pristave. Pokojni je bil v nedeljo, 6. julija, na Bistriški planini, kjer se je udeležil proslave, popoldne v nedeljo pa se je napotil proti domu. Ker ga v ponedeljek še ni bilo domov, so domači obvestili milico in gorske reševalce, ki so ga v ponedeljek popoldne že iskali, našli pa so ga naslednjega dne dopoldne. Zdravnik je ugotovil, da se je pokojni med potjo ponesrečil.

Obrtno podjetje

Kroj
p. o. Jesenice
Cesta Železarjev 14

razpisuje
prsto delovno mesto

ekonomskega
tehnika

Pogoj: srednja ekonomska šola s prakso, lahko tudi začetnik.

Osebnih dohodkov po pravilniku. Nastop dela je možen takoj!

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov.

Sporočamo žalostno vest, da je preminila naša dolgoletna sodelavka

Anica Jezeršek

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

ZGP Mladinska knjiga
TOZD Trgovina
Ljubljana

ZAHVALA

Prekmalu je prenehalo biti plemenito srce ljubega moža, brata, strica

Franca Perneta

Iskreno se zahvaljujem vsem sosedom, posebno pa Jančevim, Pavelču, Lončevim, Bohinčevim, Kavčevim, nadškofu Pogačniku in ostalemu duhovnemu osebju, sorodnikom, vsem tistim, ki so darovali cvetje mi izrekli sožalje in spremljali pokojnika na njegovi zadnji poti.

Hvala organizaciji ZZB.
Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči žena Ančka in vsi njegovi

Zadnja vas pri Begunjah na Gorenjskem

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in strica

Franca Mravlja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so darovali vence in cvetje, izrazili sožalje in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in tako počastili njegov spomin.

Zahvaljujemo se g. župniku, dr. Bajžlju, zdravstvenemu osebju bolnišnice Petra Držaja v Ljubljani, Krajevnom odboru ZB Stražišče, tovarišem internirancem, govornikom za poslovilne besede, kolektivoma Iskre Kranj, TOZD števeci in Zgodovinskega arhiva Ljubljana in pevcem Akademskega komornega zbora in Društva upokojencev iz Kranja.

Žalujoči žena Angelca, hčerka Mija in ostali sorodniki.

Kranj, 9. julij 1975

Zahvala

Tiho, brez sloveca, kakor deževna kaplja z veje se je utrnilo življenje našega dobrega moža, očeta in starega očeta, brata, strica, tasta in svaka

Janeza Jenka

iz Trboj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrom, znancem in sodelavcem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Klinične bolnice v Ljubljani, vsem organizacijam iz Trboj, pevcem in godbi. Nadalje se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivom Tekstilindusa, Iskre, osnovne šole Lucijana Seljaka iz Kranja in kolektivu OS Matija Valjavec iz Preddvora ter častiti duhovščini.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Francka, hčerki Anica, Julka in sin Ivan z družinami in ostalo sorodstvo.

Trboje, 1. julija 1975

Zahvala

Po dolgi in težki bolezni je dotrpela naša nepozabna, dobra in skrbna mama, stara mama, sestra in teta

Katarina Logar

roj. Kuralt
p.d. Pilarjeva mama

Izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, podjetju KZK obrat Klavnica in tovarni IBI, za darovanje vencev in cvetja in vsem, ki so nam izrekli sožalje ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Mihi Sajevidu za izredno požrtvovalnost, trud in dolgoletno zdravljenje.

Prisrčna hvala č. g. duhovnikom za pogrebni obred.

Žalujoče hčerke in sinovi z družinami.

Olševak, Cerklje, Dvorje, Smartno, Britof in Kranj

6. julij 1975.

1+3

»70 let tradicije, 20 let razvoja« – to je motto jubileja, ki ga pravkar praznuje 1095-članski kolektiv podjetja Jelovica Škofja Loka. Leta 1905 sta namreč dva domačina, loška posestnika Franc Dolenc in Franc Heinricher, pri Trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani prijavila odprtje lesno-industrijskih obratov na Trati, katerih pojav pomeni začetek prehoda iz drobne, nepovezane proizvodnje v sistematično, skrbno organizirano tovarniško predelavo lesa. Trgovanje z ogljem, deskami in hlodi je zamenjala donosnejša prodaja (izvoz) zahtevnih finaliziranih izdelkov. No, podobne težnje so botrovale tudi nastanku Jelovice, ustanovljene marca 1955, na pobudo 27 gorenjskih zadrug. Združitev nacionaliziranih Dolenčevih in Heinricherjevih kapacitet, objektov v Bodovljah ter bivšega Šimičevega obrata je odpravila poveljno neuskkljenost in sprožila nagel razcvet lesne panoge v občini. Današnje mesto Jelovice v jugoslovanskem gospodarskem prostoru dovolj nazorno dokazuje, da so odgovorni ubrali pravo pot. In ravno o slednjem, seveda iz čisto osebnih izkušenj in prakse, pripovedujejo naši trije današnji sobesedniki, delavci z več kakor dvajsetletnim stažem v vrstah slavljencev.

Stane Kovač (50), skladiščnik gotovih izdelkov: »Od prvega dne, od spomladi 1951 dalje, delam v skladišču. Ja, razlika med 'prej' in 'zdaj' je ogromna. Prišel sem, ko je bilo vse skupaj še pod vojaško komando. O kaki posebni zaščiti pred mrazom, prahom in vremenskimi nepravilnostmi, ki so glavni sovražniki ljudi moje poklica, takrat niti slutili nismo. Danes pa sta specialna obleka ter obutev sama po sebi umevna nujnost. In ker nas je vedno več, ker poslujemo vedno bolj organizirano, odstotek nezgod in poškodb pada, medtem ko splošni standard raste, raste vzporedno s proizvodnjo, s tehničnim napredkom... Če sem kdaj pomislil, da bi zamenjal službo? Nikoli! Sicer je moderno krožiti sem ter tja, ampak jaz bom raje kar ostal. Zeno, sina in hčerko imam; čisto blizu smo si zgradili dom. Mar naj tiščim proč? Ne. Svoje dolžnosti poznam, navadil sem se nanje, opravljam jih kolikor morem solidno, zaslužim okrog 3400 din mesečno – skratka, nič hudega mi ni. Konec koncev pa tudi podjetju ne gre slabo.«

Silva Logar (45), delavka na montažnih objektih: »25 let sem že v Jelovici in sem z vsem popolnoma zadovoljna.

Prebivam v Žabnici, kjer smo sezidali hišo. Vožnja na Trato me je brž po preselitvi precej motila, vendar si nisem hotela poiskati nove zaposlitve kje bliže. Veste, tam, v onile hali, so tekli najlepši dnevi mojega življenja, tam sem pustila mladost, tam je zbranih dosti dobrih prijateljev in kolegov... Kar zadeva osebne dohodke, so kljub druginji višji kot včasih. Čeprav nenehno tarnamo, je vedno moč tudi kaj prihraniti. Ne bi nam v garaži stala 'stoenka', če bi bilo drugače... A kakšno primerjavo s preteklostjo naj potegnem? Zapišite, kako dobesedno zamižim od groze, kadar se spomnim nevezdržnih razmer, v katerih smo nekoč delali. Neštetokrat sem, recimo, uporabljala staro, nezavarovano cirkularno brez pokrova in naravnost čudež je, da so prsti še celi.«

Miloš Zakotnik (51), vodja vzdrževalnega servisa, nekdanji prvi predsednik DS medzadružnega lesnega kombinata Jelovica: »Leto 1949 je daleč, toda vseeno ne bom nikdar pozabil tistega pionirskega obdobja tovarne. Iz nič smo začeli; primanjkovalo je surovin, primanjkovalo je orodja in strojev. Obrtniški način proizvodnje ni mogel slediti potrebam tržišča. Toda domiselnost in improvizatorska žilica sta premagala marsikatero oviro. Uvedli smo veliko drobnih izboljšav ter na lastno pest izpopolnjevali strojni park. Sodeloval sem, denimo, pri konstruiranju in izdelavi dvojne prerezovalke, ki je za polovico skrajšala postopek razžaganja debel. Pomenila je enkratno pridobitev – dasi bi ob sedanji tehniki učinkovala skoraj smešno... Bistveni zaokret v pozitivni smeri pa so prinesla šele pozna petdeseta leta; montirali smo odsesovalno napravo, namenjeno odstranjevanju žaganja, okrepili kontrolo varnosti in jeli nabavljati sodobno mehanizacijo, nepogrešljivega spremljevalca industrializacije.«

I. Guzelj

Praznik šoferjev in avtomehanicov

V nedeljo, 13. julija, je dan šoferjev in avtomehanicov. Praznik je posvečen 13. juliju 1943. leta, ko so motorizirane enote slovenske partizanske vojske sodelovale v napadu na Žužemberk in Turjak. Svoj praznik bodo šoferji in avtomehaniki verjetno proslavili kot že leta doslej dokaj svečano; osrednja proslava združena s 30-letnico osvoboditve in 20-letnico ZŠAM Kočevje bo tokrat v Kočevju. To bo prva združena manifestacija ZŠAM z odredi NOV, saj bo v Kočevje prišlo več narodnih herojev, komandantov in številni borci, ter predstavniki Zveze ZŠAM iz drugih republik in drugi.

Marjan Hafner

Mnogi člani ZŠAM pa bodo seveda svoj praznik proslavili kar na svojem delovnem mestu, za volanom težkega tovornjaka, avtomehaniki pa morda v stalni pripravljenosti v mehanični de-

lavnici. Letošnje leto je za Združenje in seveda za članse še posebej pomembno, saj je šoferjem po 22-letnem prizadevanju uspelo uveljaviti priznanje beneficirane dobe. Vendar se beneficirana doba za sedaj priznava le voznikom v javnem prometu in to voznikom avtobusov in pa voznikom tovornjakov s 5 ali več tonami nosilnosti. Beneficirano dobo bo od letos naprej imelo torej okoli 5000 voznikov v Sloveniji, medtem ko za ostale voznike beneficirana doba še ni urejena. To seveda ni edini problem poklicnih voznikov, še in še jih je v tem ne preveč rožnatem poklicu.

Da je res tako, se je strinjal tudi Marjan Hafner, vodja avto-strojnega parka pri Zavodu za reševalno službo v Kranju, ki je član ZŠAM Kranj že več kot deset let. »Naša služba, avtomehanicov namreč, je bolj statična, vedno smo na enem mestu in točno vemo, kdaj imamo prosti čas. Medtem ko z vozniki ni tako, saj so včasih po cele dneve ali tedne na vožnji, pa čeprav novi zakon o temeljni varnosti cestnega prometa predvideva le osemurni delavnik za poklicnega voznika. Nekatera delovna mesta voznikov so res težavna, posebno pri današnjem prometu, za volanom težkega stroja je res težko dočakati polno delovno dobo in se mi zdi zelo prav, da je

na takih delovnih mestih sedaj delovna doba beneficirana. Pred tridesetimi leti je bil seveda na cestah bolj mir in je bil šofer dokaj iskan poklic. Danes pa vsak dvakrat premisli, saj so znane tudi poklicne bolezni, ki tarejo poklicne voznike.«

L. M.

V negospodarstvu največ delavcev

Konec letošnjega marca je bilo v tržiški občini 5526 zaposlenih, med katerimi je bilo kar 52,4 odstotka žensk. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je zaposlenost povečala sicer za 2,9 odstotka, vendar predvsem na račun novih delovnih mest v negospodarstvu. Tu je bilo konec marca kar 7,4 odstotka več zaposlenih. Kljub temu je tržiška občina ena redkih gorenjskih občin, kjer se zaposlovanje giblje v skladu z republiško resolucijo.

Osebnih dohodki v tržiški občini še vedno niso »ujeli« republiškega povprečja. V letošnjem prvem tromesečju so znašali 2800 dinarjev, kar se približno ujema z lanskim republiškim povprečjem.

-jk

Na Koroški Beli so uredili samaforizirano križišče, ki bo začelo delati takoj potem, ko bodo popolnoma uredili cestne odseke proti novi hladni valjarni na Beli. Foto: F. Perdan

Moderniziran rateški mejni prehod

Številnim praznovanjem ob 30-letnici osvoboditve so se pridružili tudi delavci carinske službe, saj so minuli teden slovesno odprli nov objekt na mednarodnem cestnem prehodu v Ratečah.

Cestni mejni prehod Rateče je pričel delovati že po prvi svetovni vojni, ko je v Ratečah prišlo do razmejitve med Jugoslavijo in Italijo. Od skromnih začetkov, ko je predstavljal le prehod za dvolastnike, predstavlja danes pomemben mednarodni prehod, prek katerega letno vstopi in izstopi 300.000 inozemskih potnikov, 200.000 domačih potnikov, 90.000 inozemskih potniških vozil, 55.000 domačih potniških vozil, 22.000 inozemskih potnikov v maloobmejnem prometu in 40.000 domačih potnikov v maloobmejnem prometu. Zdej je na mejnem prehodu 77 dvolastnikov in 146 delavcev na dvolastniških posestvih ter 425 lastnikov maloobmejnih izkaznic. Večina teh občanov večkrat dnevno prestopi mejo v obe smeri.

Promet prek prehoda Rateče se je posebno povečal s podpisom Videmskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. S sporazumom je na specifičen način rešen prehod potnikov in prenos blaga na določenih mestih med našim in sosednjim italijanskim področjem. Z Videmskim sporazumom je urejeno prehajanje prek meje tako za dvolastnike kakor tudi za njihove člane družine in delavce, prevoz orodja, pregon živine, prehod državne meje za prebivalce maloobmejnega pasu kakor tudi za sezonske prehode državne meje, prehode v primerih elementarnih nesreč itd.

Zgradba, v kateri so carinski delavci doslej opravljali carinsko kontrolo, je bila zgrajena leta 1932 in ni več ustrezala tako povečanemu prometu. Zato so gradnjo novega objekta vključili v srednjeročni plan razvoja carinske službe in njene modernizacije za obdobje 1970 do 1975. Z izgradnjo nove moderne stavbe so se bistveno izboljšali tudi pogoji dela delavcev na meji, saj so vse do sedaj opravljali carinsko službo v Ratečah na prostem ob vsakem vremenu.

D. Sedej

lip bled

TRGOVINA

na Rečici, tel. 064 77 328
vam nudi

5 — 20 % popusta do 31. julija

pri nakupu najkvalitetnejšega
stavbnega pohištva
lastne proizvodnje

potrošniški kredit brez porokov

Trgovina je odprta vsak dan od 6. do 14. ure
ob torkih do 18. ure in sobotah do 12. ure.

LIP BLEED
lesna industrija
Ljubljanska c. 32
tel. 064 77 384